

INVESTERINGS- SIGNALEN

Juli 2016

Den höga kompetensbristen är
branschens största utmaning

” Bristen på kompetens är, hur man än ser på det, en av branschens största utmaningar och en flaskhals som bromsar produktivitetsutvecklingen.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Om investeringsignalen	4
Inledning.....	6
Investeringar inom sektorn.....	6
Orderstocksindex och konfidensserie	7
Prisbildens utveckling.....	9
Utvecklingen för arkitekt- och teknikkonsultföretagen.....	11
Arkitektföretagen	13
Teknikkonsultföretagen (bygg- och anläggningsorienterade konsultföretag)	16
Utvecklingen för industrikonsulterna	19
Sysselsättningsläget	25
Regional statistik	28
Kommande rapporter.....	39
Kontakt	40

SAMMANFATTNING

Kompetensbristen bromsar branschens produktivitetsutveckling

Svenska Teknik&Designföretagens medlemmar signalerar i den senaste konjunkturundersökningen om fortsatt starkt orderläge, förbättrad lönsamhet och ett stort rekryteringsbehov. Lönsamheten för konsultföretagen i bygg- och anläggningssektorn har stärkts ytterligare under året tack vare högre debiteringsgrader och en positiv prisutveckling. För industrikonsulterna är scenariot inte lika spikrakt uppåt. Orderläget var något sämre i maj än i januari, även om det fortfarande är starkt, och prisutvecklingen haltar. Detta har lett till något lägre debiteringsgrad under våren och en frusen lönsamhetsutveckling. Rekryteringsbehovet är dock utbrett och fyra av fem företag behöver nyanställa. Bristen på tillgänglig kompetens är branschens största bromskloss för tillfället.

Orderläget i maj var fortsatt starkt, men tillväxten har stannat av eller vänt nedåt, beroende på delsektor. Orderstocksindex, som speglar orderläget vid en given tidpunkt, var oförändrat för arkitektföretagen medan det backade en aning för industri- och teknikkonsultföretagen. Men det ska påpekas att orderstocksindex alltså ligger på mycket höga nivåer, sett ur ett historiskt perspektiv, vilket antyder ett mycket gott orderläge, minskningen till trots.

Framtidsutsikterna är också fortsatt positiva enligt konfidensindikatorn, som visar hur stor andelen företag som tror på förbättring minus försämring är. Även konfidensindikatorn backar en aning i den här mätningen, för samtliga verksamhetsområden. Det ska dock understrykas att fler än hälften av företagen tror på förbättrat orderläge fram till årsskiftet, medan färre än vart tionde företag tror på försämrat orderläge. Så, sammantaget kan man konstatera att ett starkt orderläge ser ut att hålla i sig eller t o m förbättras under årets andra halva. En byggsektor i medvind och en anläggningssektor med stora kommande investeringar borgar för att den bilden kan komma att hålla i sig under flera år framöver.

För industrikonsulterna är framtiden mer ovisst. De flesta signalerna tydde i juni på en bibehållen långsam återhämtning av ekonomierna i EU, USA och tillväxtländerna. Brexit-resultatet har sedan dess rört till det i grytan och skapat osäkerheter kring hur utvecklingen kommer att se ut framöver. Inledningsvis är det i huvudsak finansmarknaderna som påverkats, men risken finns förstås för långsiktiga störningar på andra marknader och förändrade förutsättningar för exportindustrin. Storbritannien är en viktig handelspartner för Sverige och en försämrad exportmarknad där kommer givetvis även att påverka de svenska industrikonsulterna. Exportefterfrågan kan alltså bromsas upp under en period efter Brexit-beskedet, men industrins inhemska efterfrågan har ökat under året, vilket förstås är positivt för industrikonsulterna.

Rekryteringsbehovet är fortsatt mycket stort, fyra av fem företag behöver nyanställa. Undersökningen visar att de medverkande företagen har anställningsbehov för innevarande år som motsvarar 11 % av deras arbetsstyrka. Underlaget till den här frågan i undersökningen motsvarar ungefär en tredjedel av branschens anställda. Om samma siffra gäller för hela branschen så är rekryteringsbehovet omkring 5 600 personer. Var dessa skulle komma ifrån är högst oklart. Det troligaste scenariot är givetvis att företagen fortsätter att rekrytera från varandra, vilket driver på personalomsättningen ytterligare med ökande löne- och rekryteringskostnader som följd. Företagen själva tror sig kunna fylla tre av fyra vakanser. Den siffran är nog optimistisk. Bristen på tillgänglig kompetens är, hur man än ser på det, en av branschens största utmaningar och en flaskhals som bromsar produktivitetsutvecklingen.

OM INVESTERINGSSIGNALEN

Investeringsignalen är Svenska Teknik&Designföretagens återkommande marknadsundersökning bland arkitektföretag, konsultföretag med bygg- och anläggningsverksamhet samt industrikonsulter. Den redovisar aktuell information om beläggning samt förväntningar på framtida orderläge och personalbehov. Företagen arbetar tidigt i investeringscykeln. I genomsnitt sker deras utrednings- och projekteringsinsats 12–18 månader före byggstart eller en industriell investering. Konsultföretagens unika position i investeringsprocessen innebär att marknadsundersökningen ger en tidig och tillförlitlig signal om förändringar i investeringsvolymen för t ex bostäder, infrastruktur samt industrins maskiner och processer.

Investeringsignalen mäter regelbundet branschens marknadssituation och publiceras tre gånger per år. Undersökningen baseras på ett representativt urval av branschföretag där merparten är STD-företagens medlemmar. Publikationen syftar till att öka kunskapen om branschen och att informera om dess marknadssituation och därmed ge såväl branschföretag som övriga intressenter bättre beredskap inför marknadsförändringar.

Verksamhet

Branschen delas in i arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretag. De två förstnämnda kategorierna utreder, projekterar och projektleder byggrelaterade investeringar i vid bemärkelse.

Industrikonsultföretagen – eller något mer tydligt industriteknikkonsultföretagen – utreder och projekterar industrins tillverkningsprocesser och utvecklar industrins produkter. Arkitekt- och teknikkonsultföretagen som projekterar alla slags byggnader och anläggningar, är de som projekterar fabriksbyggnaden medan industrikonsulten däremot tar sig an tillverkningsprocessen och/eller utvecklar de produkter som ska tillverkas.

Om branschen

Arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultbranschen utreder, projekterar och deltar i utvecklingen av fasta investeringar och produkter för närmare 500 miljarder kronor i år. Sektorn påverkar därmed utvecklingen av drygt 10 % av Sveriges BNP, som under 2015 beräknas ha passerat 4 000 miljarder kronor.

Branschens företag är i väsentlig omfattning verksamma i inledningen av investeringscykeln. Branschens utveckling och förväntningar om framtida marknadsläge ger därför en tidig och tillförlitlig signal om hur en betydande del av BNP kommer att utvecklas under det kommande året.

Om diagrammen

Orderstocksindex räknas fram genom en vägning mellan inneliggande orderstock per anställd och beläggningsgraden om 2, 3, 6 och 12 månader.

Konfidenskurvorna visar skillnaden mellan procentandelen av företagen som angivit en positiv förväntan på orderstockens utveckling och de som angivit en negativ förväntan. Om exempelvis 60 % förväntar sig

en förbättrad utveckling, 20 % förväntar sig en försämrad utveckling (och övriga 20 % förväntar sig en oförändrad bild) blir nettotalet + 40.

Diagrammen över prisbildens utveckling och förväntan på personalstyrkans utveckling redovisar också nettotal och beräknas på samma sätt som konfidenstalen.

Om denna undersökning

Mätdatumet för denna undersökning är den 1 maj 2016. 112 medlemsföretag, med sammanlagt drygt 20 500 anställda i Sverige, har deltagit i marknadsundersökningen. Svaren har samlats in under maj och juni månad. Ett stort tack till alla företag som medverkat!

INLEDNING

I den här undersökningen, genomförd under maj och juni i år, signalerar Svenska Teknik&Designföretagens medlemmar om en bransch i fortsatt medvind, om än kanske med något svagare vindstyrka än vid början av året. Arkitektföretagen uppvisar ett mer eller mindre oförändrat och mycket starkt orderläge. För industrikonsult- och teknikkonsultföretagen har orderläget försämrats marginellt jämfört med i januari, men det är alltså en stark marknad. Det understryks inte minst av de höga rekryteringsbehoven; fyra av fem företag behöver nyanställa. Kompetensbristen blir ett allt större problem för branschens tillväxt och produktivitetsutveckling.

I rapporten presenteras utvecklingen av investeringar i Sverige, orderstocksindex prisutveckling följt av en redogörelse för utvecklingen på respektive verksamhetsområde; arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretag. Därefter rapporteras om sysselsättningsläget och rekryteringsbehovet i branschen. Slutligen presenteras den regionala statistiken.

Investeringar inom sektorn

Tabellen nedan visar investeringarna inom sektorn under 2015 samt prognoser för investeringsutvecklingen under 2016 och 2017. Bygginvesteringarna ökade med 8 % under 2015 och väntas öka med cirka 6 % under 2016. Prognoserna har justerats upp en aning för 2016 och 2017 jämfört med tidigare prognoser, vilket i huvudsak förklaras av uppjusteringar för bostads- och infrastruktursektorena.

Industrins investeringar i maskiner och utrustning uppgick till 55,5 miljarder kronor under 2015. De väntas minska med omkring 3 % under 2016 för att sedan vända upp igen med ett par procent under 2017.

Investeringar

Investeringar i Sverige (* miljarder kronor)	2015		2016 (p)		2017 (p)	
	*	%	%	%	%	
Bostäder	192,1	17	11	3		
Lokaler	145,6	3	3	1		
Industribyggnader	6,7	5	9	-1		
Infrastruktur o övr anläggningar	81,9	0	1	2		
Bygginvesteringar totalt:	426,3	8	6	2		
Industrins investeringar i maskiner och utrustning enl SCB och STD-företagen	55,5	11	-3	+2		

Tabell 1: Bygg- och industriinvesteringar 2015 samt prognos för 2016 och 2017 (fasta priser). Källa SCB, BI och STD-företagen.

Orderstocksindex och konfidensserie

Orderläget var något sämre i maj jämfört med i januari för teknik- och industrikonsulterna, medan det var oförändrat för arkitekterna. I diagrammet nedan visas utvecklingen av orderstocksindex för arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretagen. Orderstocksindex är framräknat genom en vägning mellan inneliggande orderstock per anställd och beläggningsgraden om 2, 3, 6 och 12 månader. Kurvorna över teknik- och industrikonsulternas orderstocksindex svängde nedåt en aning i den här undersökningen medan arkitekternas kurva låg kvar på oförändrat läge. De exakta siffrorna i sig är inte relevanta, utan riktningen de går åt och hur mycket de ändras. Det sammantagna orderläget är trots allt fortsatt starkt, och företagen signalerar fortsatta förväntningar om ökande ordergång.

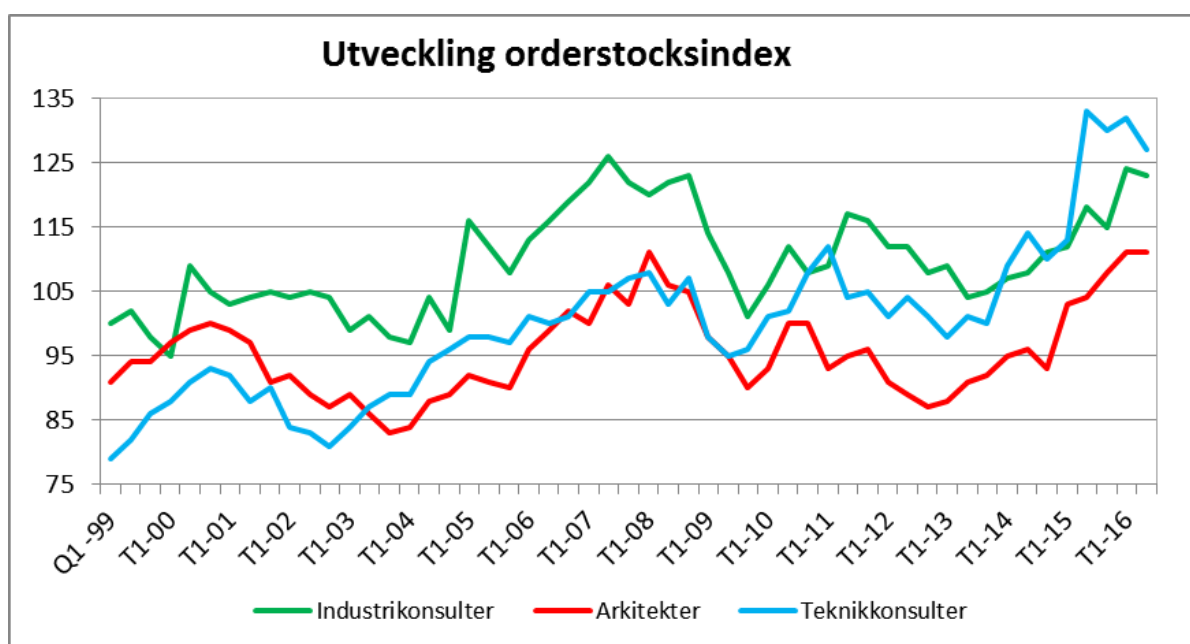

Diagram 1: Orderstocksutveckling för arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretag.

I diagrammet nedan jämförs orderstocksindex med motsvarande period föregående år. Där framgår att arkitekt- och teknikkonsultföretagen har ett något sämre orderläge jämfört med hur det såg ut i maj 2015. Industrikonsulternas orderläge är dock bättre än det var vid samma tidpunkt förra året.

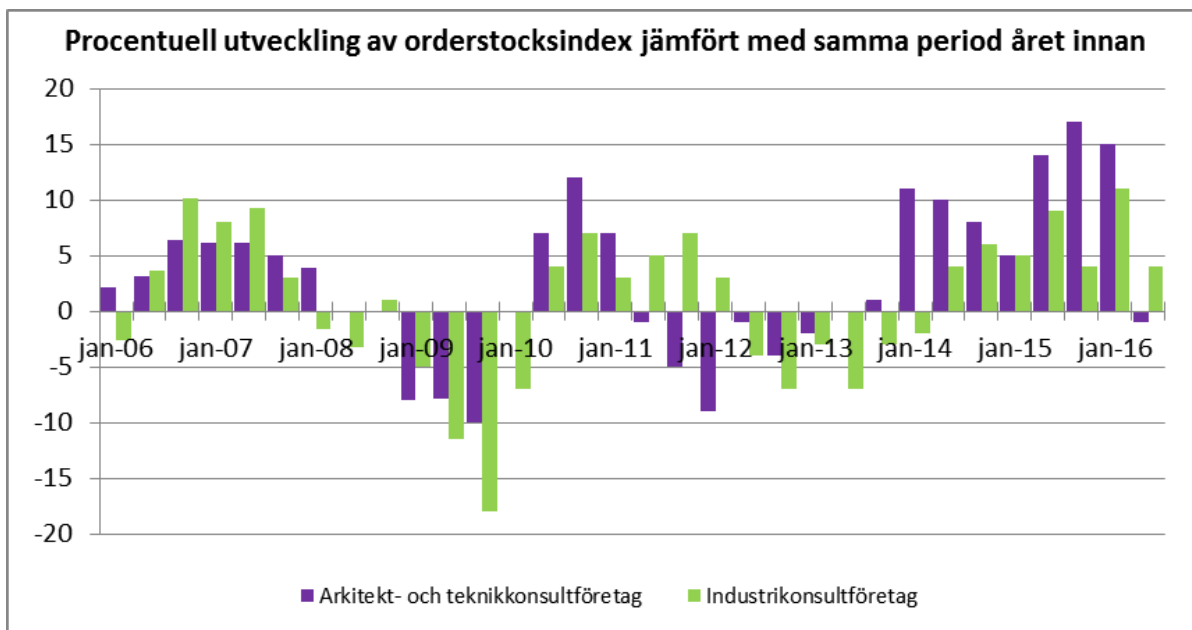

Diagram 2: Orderstocksutveckling för arkitekt- och teknikkonsultföretag respektive industrikonsultföretag. Avser förändring av orderstocksindex i procent jämfört med samma period förra året.

Konfidensindikatorn, som bygger på nettotalet mellan positiva och negativa företag, visar på fortsatt optimism kring orderlägets utveckling framöver även om kurvorna svänger nedåt i den här undersökningen. Det är fortfarande många fler företag som tror på en ökad ordergång, än andelen företag som tror på minskad ordergång. Nettotalen, som visar skillnaden dem emellan, är dock lägre nu än det var i januari. Sammantaget trodde 52 % av de medverkande företagen på ett bättre orderläge i december jämfört med i maj. Endast 6 % trodde på försämrat orderläge. Så det är fortfarande positiva signaler som STD-företagens medlemmar sänder.

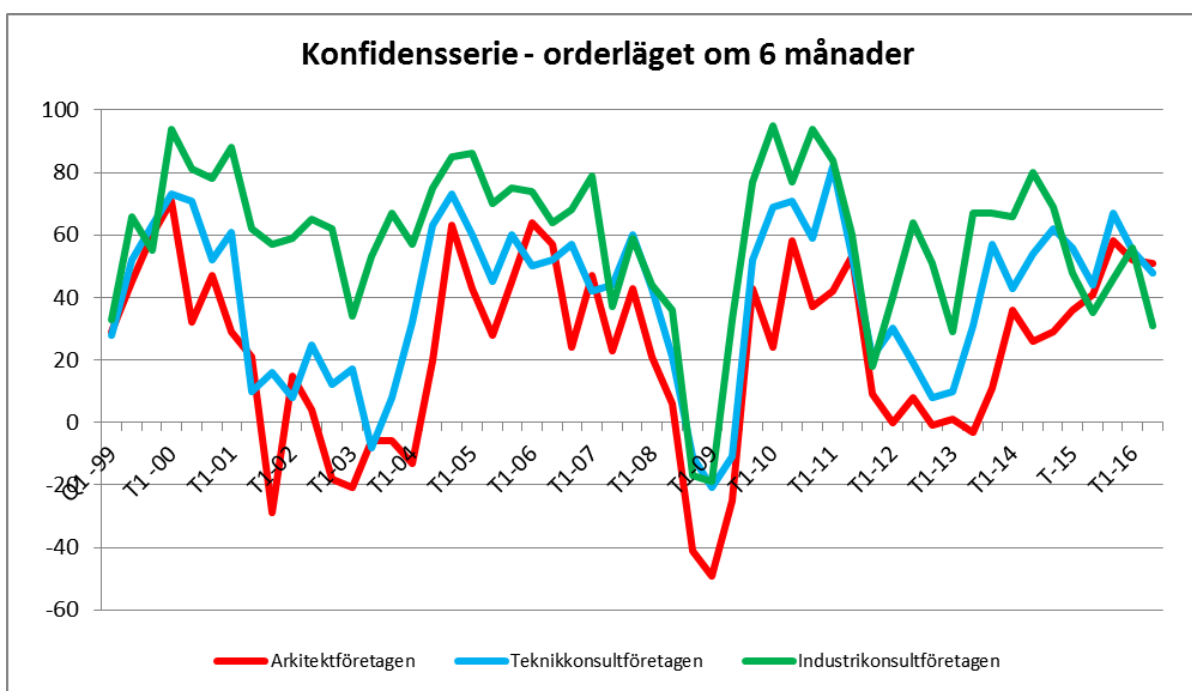

Diagram 3: Konfidensserie, förväntningar på orderläget om 6 månader.

Prisbildens utveckling

Prisutvecklingen i branschen rör sig i olika riktningar. Medan arkitekt- och teknikkonsultföretagen rapporterar om fortsatt ökande priser så signalerar industrikonsultföretagen att prisutvecklingen vänt nedåt igen under våren.

Bland företagen inom byggsektorn, arkitekter och teknik konsulter, rapporterade 31 av 71 om ökade priser jämfört med föregående mätning; alltså 44 % av de svarande företagen. Endast fem företag rapporterade om prispress; motsvarande 12 % av de svarande. Den positiva pristrenden har hållit i sig i över ett år nu och är en starkt bidragande faktor till den lönsamhetsförbättring som skett under året.

För industrikonsulterna vände prisutvecklingen ned igen efter signaler kring årsskiftet om något förbättrade priser. Hälften av de medverkande företagen sade att prisbilden var oförändrad medan knappt vart fjärde (23 %) hade höjt sina priser och drygt vart fjärde (27 %) hade sänkt sina priser.

I diagrammet nedan illustreras företagens uppfattning om prisbildens utveckling över tiden. Här redovisas arkitekter och teknik konsulter gemensamt.

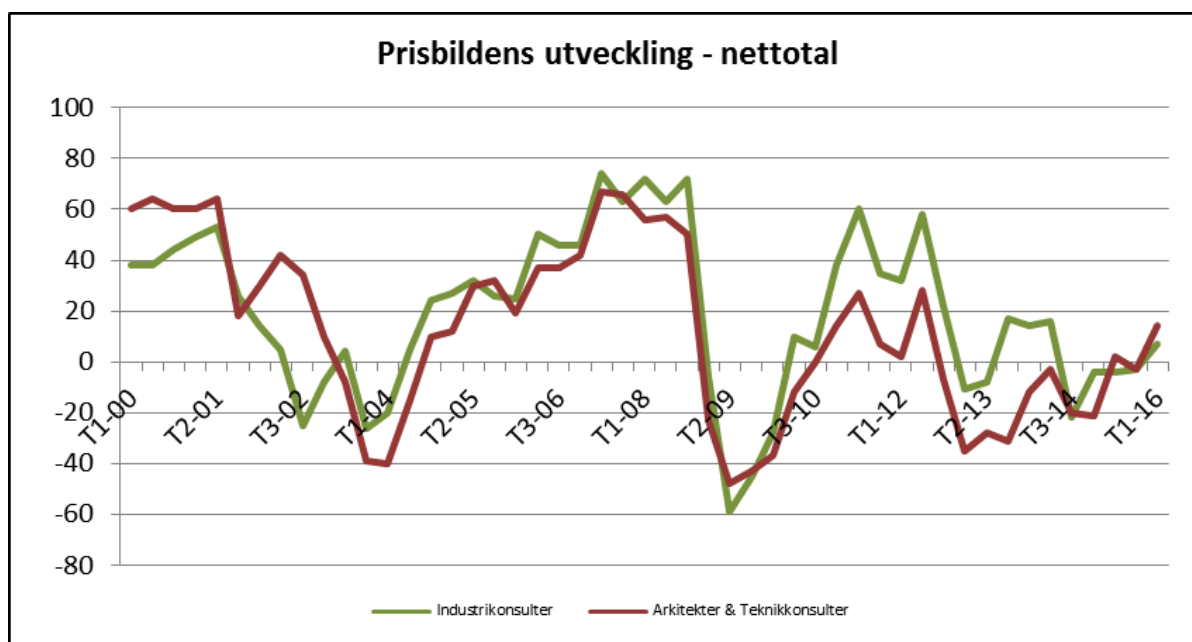

Diagram 4: Prisbildens utveckling sedan senaste mätningen. Anger netttotal.

I diagrammet nedan redovisas alla tre verksamhetsområden separat; industrikonsulter, teknik konsulter och arkitektföretag.

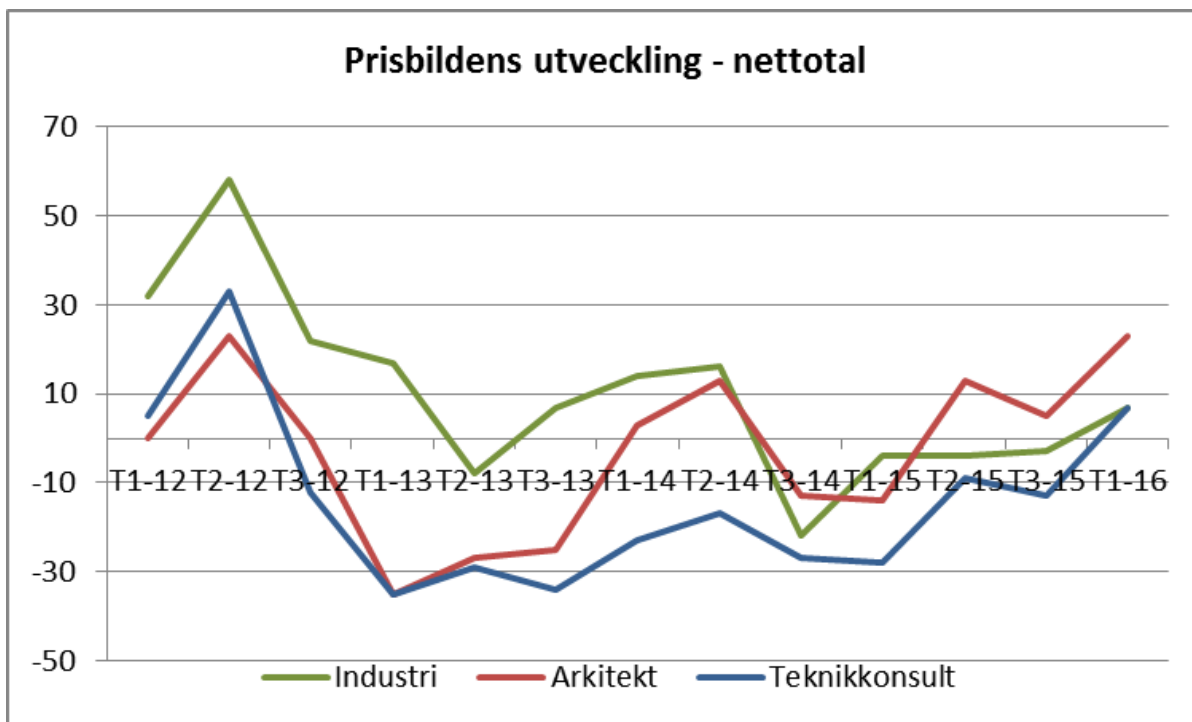

Diagram 5: Prisbildens utveckling sedan senaste mätningen. Anger netttotal.

UTVECKLINGEN FÖR ARKITEKT- OCH TEKNIKKONSULTFÖRETAGEN

Utvecklingen för företagen inom bygg- och anläggningsbranschen var mycket god under 2015 och fortsätter lika starkt i år. Prognoserna har justerats upp för 2016 och 2017, och det är huvudsakligen uppjusteringar för bostadssektorn och infrastruktursektorn (samt anläggning) som ligger bakom detta. Bostadsbyggandet har tagit fart och antalet påbörjade lägenheter under 2015 var 47 300, vilket är en ökning med 30 % jämfört med 2014. Prognosen för i år är 56 500 påbörjade lägenheter och 50 500 under 2017.¹ Detta är givetvis en positiv utveckling, men det är inte tillräckligt för att möta behovet. Uppdragsvolymerna och antalet påbörjade lägenheter kommer sannolikt att variera under kommande år men marknaden för bostadsuppdrag kommer att finnas under många år framöver. Även infrastruktursektorn kommer att generera betydande uppdragsvolym under många år framöver, inte minst transportsektorn.

De positiva vindarna inom bygg- och anläggningssektorn märks också i företagens förväntningar på ordergången i olika delsektorer. Tabellen nedan visar arkitekt- och teknikkonsultföretagens samlade förväntningar på orderlägets utveckling per delsektor fram till december 2016. Det är övervägande positiva förväntningar, inte minst för bostadsuppdrag, övriga hus, infrastruktur, miljöuppdrag samt stadsplaneringsuppdrag.

Arkitekter & teknikkonsulter:		Maj 2016			
		Förväntningar (%)			Andel volym
Delsektorer:	Ökar	Oförändr	Minskar	2015	2014
Bostäder	68	32	0	16	11
Övriga hus	45	49	6	22	36
Industribyggnader	19	70	11	7	8
Infrastruktur	42	54	4	30	20
Övriga anläggningar	21	72	7	10	11
Miljö/utredningar	50	48	2	9	7
Stadsplanering	46	54	0	6	7
Totalt vägt	44 (43)	52 (54)	4 (3)	100%	

Tabell 2: Förväntningar på orderstockens utveckling om 6 månader, fördelat på delsektorer.

I diagrammet nedan syns arkitekternas och teknikkonsulternas gemensamma orderstocksindex och konfidensindikator, som visar nettotalet över andelen företag med positiva minus negativa förväntningar på ordergången. Även om båda kurvorna svänger nedåt i den här undersökningen så ligger de kvar på höga nivåer.

¹ Byggnkonjunkturen 2, 2016. 8 juni. Sveriges Byggindustrier.

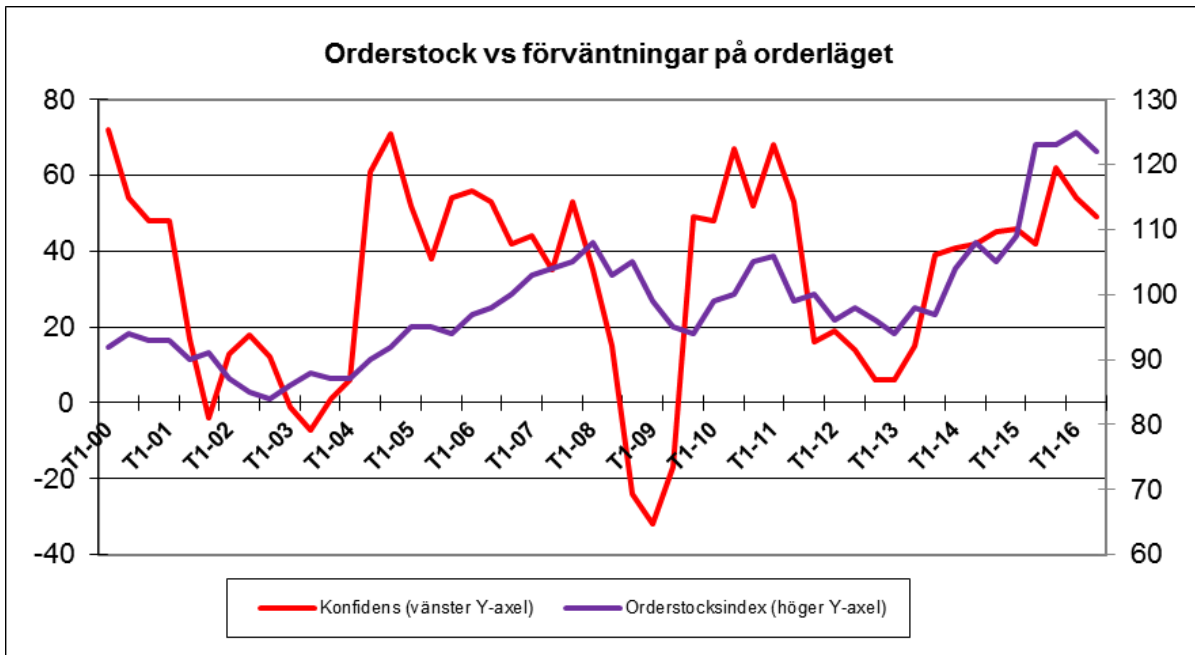

Diagram 6: Orderstock vs konfidens (förväntningar på orderläget om 6 månader).

Diagrammet nedan visar arkitekt- och teknikkonsultföretagens sammantagna förväntningar på uppdrag avseende industribyggnader.

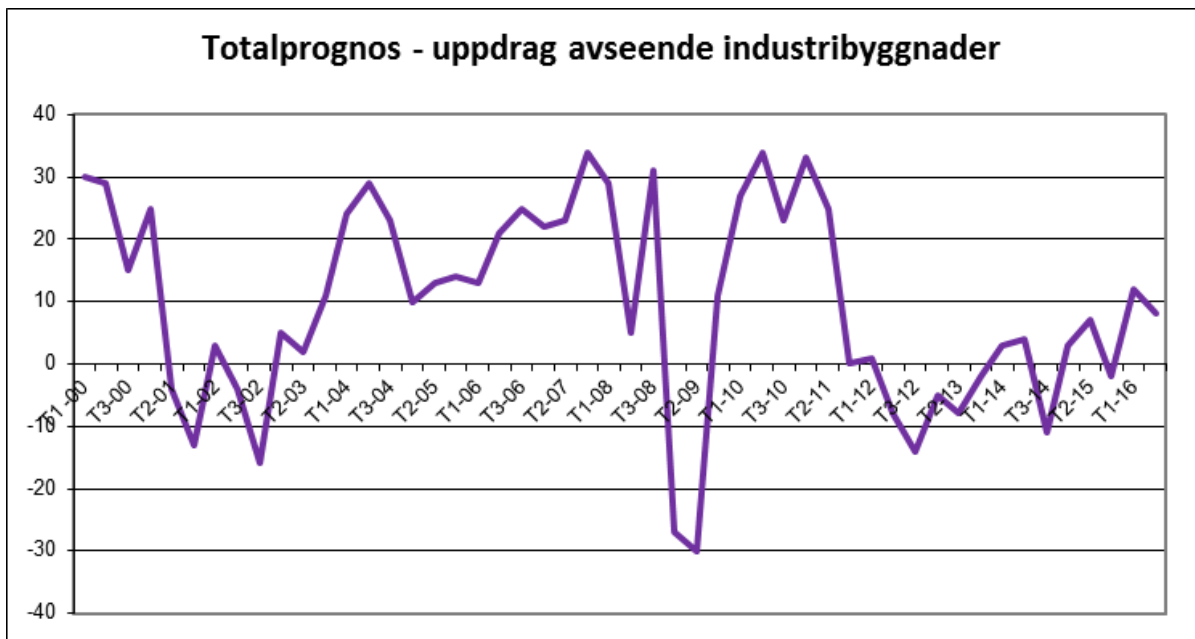

Diagram 7: Arkitekternas och teknikkonsulternas sammantagna förväntningar på uppdrag avseende industribyggnader om 6 månader.

Arkitektföretagen

Arkitektföretagens orderläge var oförändrat i maj, jämfört med i januari. Orderstocksindex låg därmed kvar på 111, vilket är den högsta nivå den legat på. Detta är förstås en indikation på att orderläget är starkt och att det väntas fortsätta så ett tag till framöver. Förväntningarna om ordergångens utveckling är i det närmaste oförändrade; nettotalet var +50 (52-2) i maj, mot +52 (55-3) i januari. Fler än hälften av arkitektföretagen tror alltså på en ökad ordergång. Endast något enstaka företag tror på motsatsen.

Rekryteringsbehovet är utbrett, tre av fyra arkitektföretag behöver mer personal. Nettotalet över personalstyrkans utveckling var +71 (76-5) i maj, mot +73 (73-0) i januari. Nästan inget företag tror att personalstyrkan kommer att minska fram till årsskiftet.

Nedan redovisas arkitektföretagens förväntningar på orderlägets utveckling, fördelat på delsektorer samt delsektorens respektive andel av omsättningen under 2014 och 2015.

Arkitekter	Maj 2016				
	Förväntningar (%)			Andel volym	
Delsektorer:	Ökar	Oförändr.	Minskar	2015	2014
Bostäder	81	19	0	31	25
Övriga hus	31	61	8	48	50
Industribyggnader	7	79	14	4	6
Infrastruktur	12	76	12	8	4
Övriga anläggningar	0	89	11	1	2
Miljö/utredningar	31	63	6	2	4
Stadsplanering	35	65	0	6	9
Totalt vägt	44 (47)	51 (52)	7 (1)	100%	100%

Tabell 3: Arkitekternas förväntningar på orderstockens utveckling om 6 månader, fördelat på delsektorer.

För den viktiga delsektorn bostadsuppdrag är förväntningarna mycket goda. Konfidensnettotalet är +81 (81-0), då 81 % av företagen tror ordergången ökar och inget företag tror att den minskar. För uppdrag avseende övriga hus är konfidensnettotalet också positivt; +23 (31-8). Det är visserligen mycket lägre än det var i januari, då det var +47 (47-0), men visar ändå på fortsatt optimism på en delsektor som redan går bra.

I diagrammet intill illustreras konfidenskurvan för bostadsprojektering som uppvisar en fortsatt mycket positiv trend.

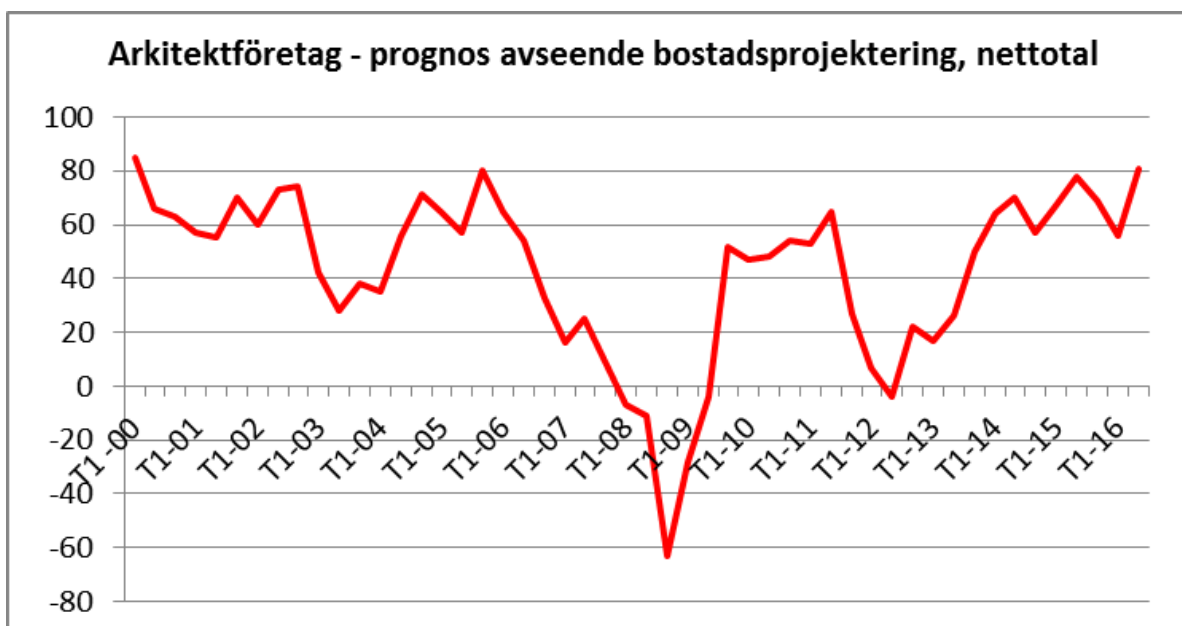

Diagram 8: Arkitekternas förväntningar avseende bostadsprojektering om 6 månader.

I diagrammet intill illustreras konfidenskurvan för ”övriga hus”, som också uppvisar en fortsatt positiv, om än något avmattad, trend. Kurvan vänder nedåt, men det är fortfarande fler företag som tror på ökad än minskad ordergång.

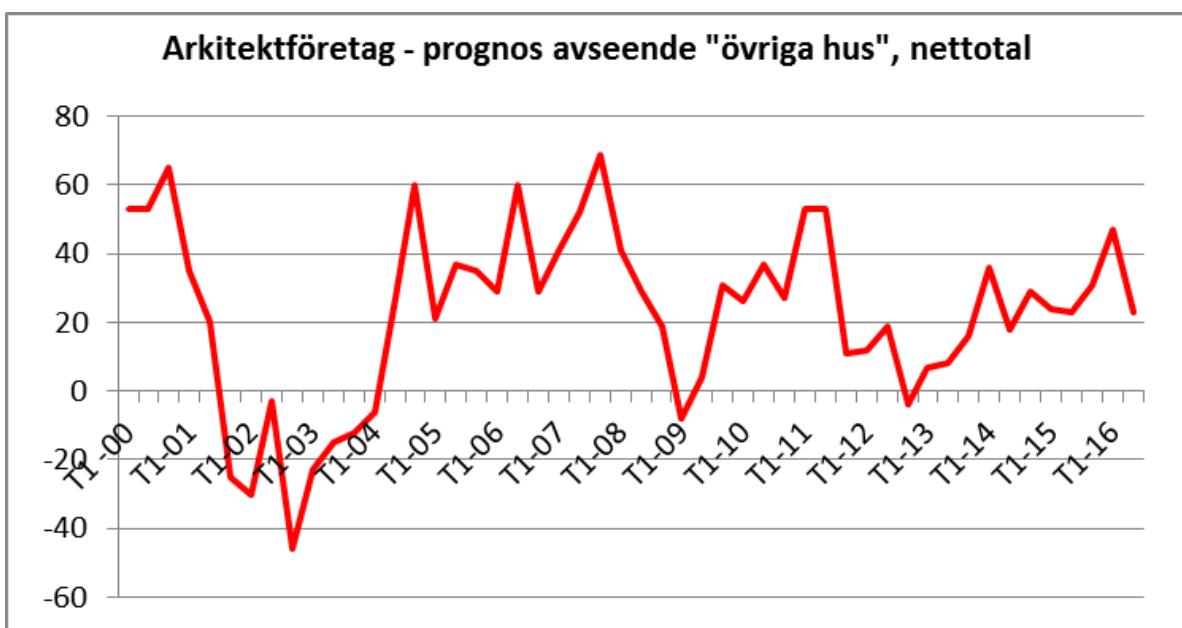

Diagram 9: Arkitekternas förväntningar avseende övriga hus (kontor, handel, upplevelse och offentliga lokaler) om 6 månader.

Arkitektföretagens debiteringsgrad under våren (januari-april) har stigit jämfört med föregående period (september-december); 79,8 % mot 78,2 %. 29 % av företagen tror att den stiger ytterligare fram till årsskiftet, medan 11 % tror att den minskar. De flesta tror således att den förblir oförändrad.

Prisbilden har fortsatt att förbättras under årets första tertial; det uppger i alla fall 46 % av de medverkande företagen. Endast 5 % säger att den försvagats. Det ger ett nettotal på +41 (46-5) vilket är det högsta som uppmätts. I förra mätningen var det +23 (31-8). De stora ordervolymer och påföljande högre debiteringsgraderna drar med sig genomsnittsarvodena uppåt, vilket förstås är glädjande efter flera års stillastående prisutveckling.

Lönsamheten fortsätter också att förbättras till följd av de stora ordervolymer, höga debiteringsgraderna och bättre priserna. Den genomsnittliga rörelsemarginalen bland de medverkande arkitektföretagen var 9,8 % under första tertialet. Enligt preliminära siffror var den genomsnittliga rörelsemarginalen under 2015 9,0 %. Fler än hälften (53 %) av företagen uppgav att rörelsemarginalen var bättre jämfört med samma period förra året och 46 % tror att den fortsätter att stärkas under årets andra halva. Endast 5 % svarade att lönsamheten varit sämre jämfört med samma period förra året. Lika många trodde att den skulle försämrats under årets andra halva.

När företagen fick svara på vad som låg bakom den förbättrade lönsamheten svarade företagen enligt nedan (man fick kryssa för flera alternativ):

- Fler uppdrag: 84 %
- Bättre beläggning: 79 %
- Högre genomsnittsarvoden: 74 %
- Lägre kostnader: 16 %
- Fler privata beställare: 11 %
- Fler fastprisuppdrag: 6 %
- Annat: 0 %

När företagen fick svara på vad som låg bakom den försämrade lönsamheten svarade företagen enligt nedan (man fick kryssa för flera alternativ):

- Färre uppdrag: 40 %
- Sämre beläggning: 100%
- Lägre genomsnittsarvoden: 20 %
- Högre kostnader: 60%
- Färre privata beställare: 0 %
- Färre fastprisuppdrag: 0 %
- Annat: 0 %

Fördelningen mellan offentliga och privata beställare, mätt i omsättning, var under 2015:

- Offentliga beställare: 46,4 %
- Privata beställare: 53,6 %

Arkitektföretagen investerar 4,3 % av sin omsättning i forskning och utveckling.

För statistik över utvecklingen på regional nivå, se det regionala avsnittet.

Teknikkonsultföretagen (bygg- och anläggningsorienterade konsultföretag)

Teknikkonsulterna inom bygg, anläggning och installation har ett fortsatt starkt orderläge, även om orderstocksindex backade en aning i den här mätningen. Orderstocksindex var 127 i maj mot 132 i januari, vilket indikerar en något lägre ordervolym jämfört med vid årsskiftet. Förväntningarna indikerar också på att det goda orderläget kommer att hålla i sig ett tag framöver. Hälften (51 %) av företagen trodde att orderingången skulle öka under årets andra hälft, medan endast 3 % trodde att den skulle minska. Detta ger konfidensnettotalet +48 (51-3), vilket är något lägre än det var i januari då det var +55 (57-2). Sammantaget ser det mest ut som en tillfällig avmattning av orderingången på en annars stark marknad med omfattande investeringar att vänta under kommande år. Det fortsatt stora rekryteringsbehovet signalerar ju optimism och framtidstro. Nio av tio (89 %) teknik konsulter indikerade att de hade rekryteringsbehov, då de uppgav att de trodde personalstyrkan skulle växa fram till årsskiftet. 3 % trodde att den skulle minska. Detta ger nettotalet +86 (89-3), ungefär samma som i januari då det var +87 (87-0).

Nedan redovisas teknikkonsultföretagens förväntningar på orderlägets utveckling fördelat på delsektorer samt delsektorernas respektive andel av omsättningen under 2014 och 2015.

Teknikkonsulter:	Maj 2016				
	Förväntningar (%)			Andel volym	
Delsektorer:	Ökar	Oförändr.	Minskar	2015	2014
Bostäder	52	48	0	12	8
Övriga hus	64	32	4	17	32
Industribyggnader	33	60	7	8	8
Infrastruktur	56	44	0	35	24
Övriga anläggningar	30	65	5	12	13
Miljö/utredningar	62	38	0	10	8
Stadsplanering	75	25	0	6	7
Totalt vägt	54 (43)	44 (53)	2 (4)	100%	100%

Tabell 4: Teknikkonsulternas förväntningar på orderstockens utveckling om 6 månader, fördelat på delsektorer.

Förväntningarna på orderingångens utveckling är mycket höga på de viktiga delsektorerna infrastruktur, bostäder samt övriga hus. Konfidensnettotalen är +52 (52-0) för bostadssektorn, +60 (64-4) för övriga hus och +56 (56-0) för infrastruktur. Motsvarande siffror i januari var +70 (73-3), +46 (46-0) respektive +33 (38-5). För övriga anläggningar var konfidensnettotalet +25 (30-5), ungefär samma nivå som i januari då det var +24 (35-11).

I diagrammet nedan illustreras förväntningarna på infrastruktursektorn över tiden. Kurvan vänder nu uppåt igen efter ett par mätningars nedgång, men den har legat på en tillväxtnivå i över ett decennium.

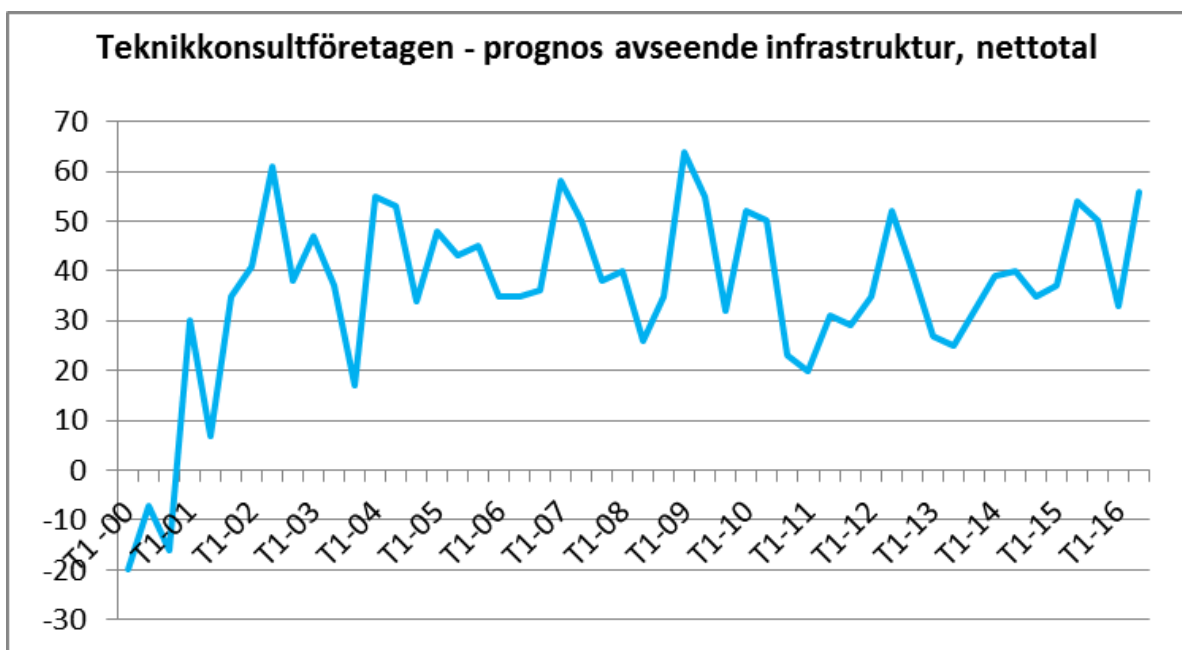

Diagram 10: Teknikkonsulternas förväntningar avseende infrastruktur om 6 månader.

Teknikkonsulternas debiteringsgrad har stigit under våren (januari-april) jämfört med föregående period (september-december); 79,1 % mot 78,9 %. Två av fem (40 %) av företagen tror att den stiger ytterligare fram till årsskiftet, medan endast 3 % tror att den minskar. De flesta tror således att den förblir oförändrad.

Prisbilden har fortsatt att förbättras under årets första tertial; det uppger i alla fall 41 % av de medverkande företagen. Endast 9 % säger att den försvagats. Det ger ett netttotal på +32 (41-9) vilket är den högsta noteringen som uppmätts sedan maj 2012 då nettotalet var +33 (38-5). Sedan dess har nettotalet varit negativt fram till januari i år, vilket understryker den prispress som rått på marknaden under senare år. Prispressen är givetvis inte borta. Framförallt i offentliga upphandlingar pressas priserna fortfarande hårt på många håll. Men sammantaget har företagen ändå kunnat höja sina genomsnittsarvodet under slutet av 2015 och början av 2016. Detta beror delvis på att man haft en större andel privata beställare. Se mer om detta nedan där faktorerna bakom den förbättrade lönsamheten redovisas.

Lönsamheten har förbättrats rejält under våren. Enligt preliminära siffror, från mätningen i januari, var den genomsnittliga rörelsemarginalen 7,1 % under 2015. Under första tertialet av 2016 var den genomsnittliga rörelsemarginalen bland de medverkande företagen 10,9 %. Det är visserligen preliminära siffror och uppmätta av två sampel som skiljer sig en aning, men visar ändå på en positiv trend i lönsamhetsutvecklingen. Företagen uppvisar också goda förväntningar om en fortsatt lönsamhetsförbättring under fortsättningen av 2016. Hela 61 % av de medverkande företagen trodde att rörelsemarginalen skulle förbättras, medan 9 % trodde att den skulle försämrats.

När företagen fick svara på vad som låg bakom den förbättrade lönsamheten svarade företagen enligt nedan (man fick kryssa för flera alternativ):

- Fler uppdrag: 59 %
- Bättre beläggning: 82 %
- Högre genomsnittsarvoden: 53 %
- Lägre kostnader: 18 %
- Fler privata beställare: 24 %
- Fler fastprisuppdrag: 0 %
- Annat: 0 %

När företagen fick svara på vad som låg bakom den försämrade lönsamheten svarade företagen enligt nedan (man fick kryssa för flera alternativ):

- Färre uppdrag: 17 %
- Sämre beläggning: 67 %
- Lägre genomsnittsarvoden: 17 %
- Högre kostnader: 17%
- Färre privata beställare: 0 %
- Färre fastprisuppdrag: 17 %
- Annat: 83 %

Bland sådant som ingick i ”annat” svarade företagen engångskostnader för neddragning inom en sektor, färre timmar i kalendern och interna bolagsträffar som faktorer som påverkat.

Fördelningen mellan offentliga och privata beställare, mätt i omsättning, var under 2015:

- Offentliga beställare: 58,2 %
- Privata beställare: 41,8 %

Teknikkonsultföretagen investerar 1,8 % av sin omsättning i forskning och utveckling.

UTVECKLINGEN FÖR INDUSTRIKONSULTERNA

Industrikonsulternas orderstocksindex backade en aning i maj jämfört med i januari. Det minskade till 123 i maj från 124 i januari. Jämför man med samma period 2015 så ligger det klart högre nu; det var 118 i maj förra året. Orderläget är alltså något svagare än vid årsskiftet, men fortfarande starkt. Förväntningarna på orderlägets utveckling framöver är också huvudsakligen positiva; konfidensnettotalet är +35 (48-13), vilket betyder att nästan hälften (48 %) av företagen tror på ökad ordergång, medan knappt vart sjätte (13 %) företag tror på minskad ordergång. Konfidensnettotalet var +56 (56-0) i januari, så optimismen råder fortfarande men är lite mer dämpad nu. Undersökningen genomfördes visserligen innan Brexit blev ett faktum, så osäkerheten är givetvis större nu och fler företag skulle kanske signalera mer pessimistiska förväntningar om den genomfördes idag. Utvecklingen i omvärlden styr efterfrågan för Sveriges industriella export, som givetvis återspeglas i efterfrågan på industrikonsulternas tjänster.

Rapporterna som kom under juni månad indikerade att den globala konjunkturen långsamt förstärks. Återhämtningen bromsas upp en aning i OECD-länderna samtidigt som en del tillväxtekonomier som Ryssland och Brasilien hämmas av låga råvarupriser. I det, för svensk export, viktiga EU-området har tillväxten varit stark under årets början och i USA väntas återhämtningen ta fart efter en svag inledning på året. Även i Kina går det åt rätt håll sedan, bland annat, kapitalutflödena bromsats och regeringen gjort infrastruktursatsningar. Sammantaget väntades en något starkare global tillväxt under 2017.²

Efterfrågan på svensk industriproduktion har ökat under året, huvudsakligen från hemmamarknaden. Det är framförallt inom bil och transportmedelsindustrin som ordergången ökat, men även inom metallindustrin, maskinindustrin samt tele- och elektronikindustrin.³

Hur och om prognoserna har förändrats till följd av Brexit-beskedet är svårt att sja om i dagsläget. Det dröjer innan vi vet hur den processen kommer att se ut och osäkerheten kommer finnas kvar under en längre tid, med högre volatilitet som följd. Börserna svarade med att rasa efter att resultatet från Storbritanniens EU-omröstning blev känt, men den nedgången har till stor del redan hämtats upp. Så hur detta kommer att påverka industrikonsulternas ordergång är svårt att sja om. Gissningsvis kommer inte påverkan bli så stor under den närmaste framtiden.

I diagrammet nedan visas orderstocksindex utveckling tillsammans med konfidenskurvans utveckling. Båda kurvorna vänder nedåt i den här mätningen, vilket indikerar en avmattning av ordergången, även om orderläget alltjämt är starkt.

---

² Konjunkturbarometern i juni 2016. Konjunkturinstitutet.

³ Teknikföretagens Konjunkturbarometer, juni 2016.

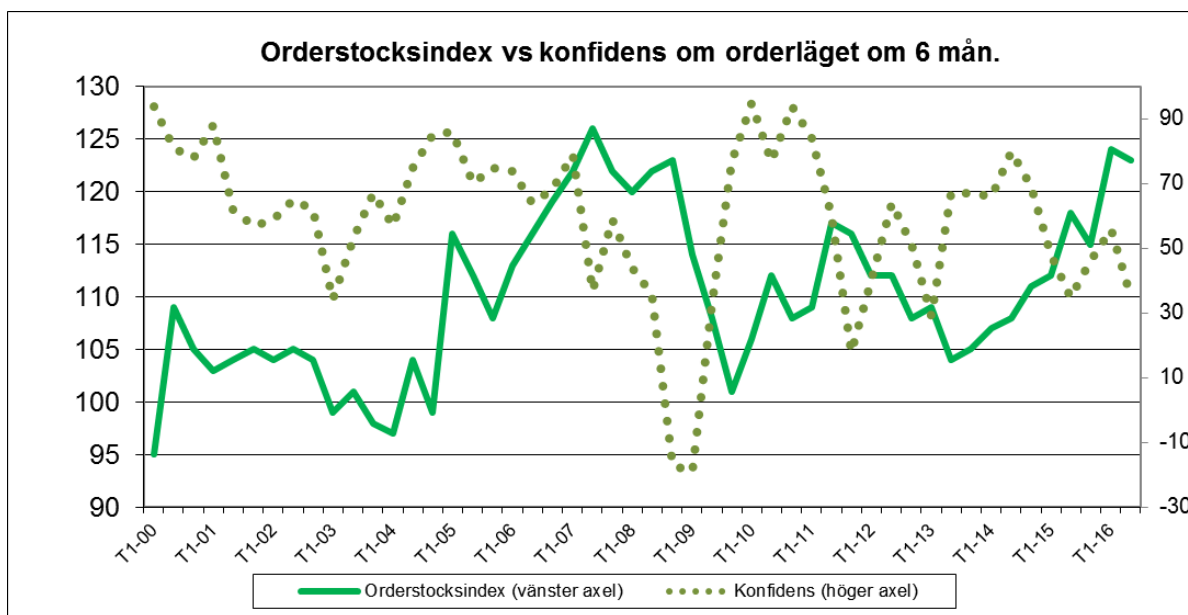

Diagram 11: Industriksulterna, orderstock vs konfidens (förväntningar på orderläget om 6 månader)

I diagrammet nedan visas orderstocksindex tillsammans med beläggningsgraderna om 2, 3 och 6 månader. Beläggningsgraderna ökade för samtliga intervall; om två, tre, sex och tolv månader.

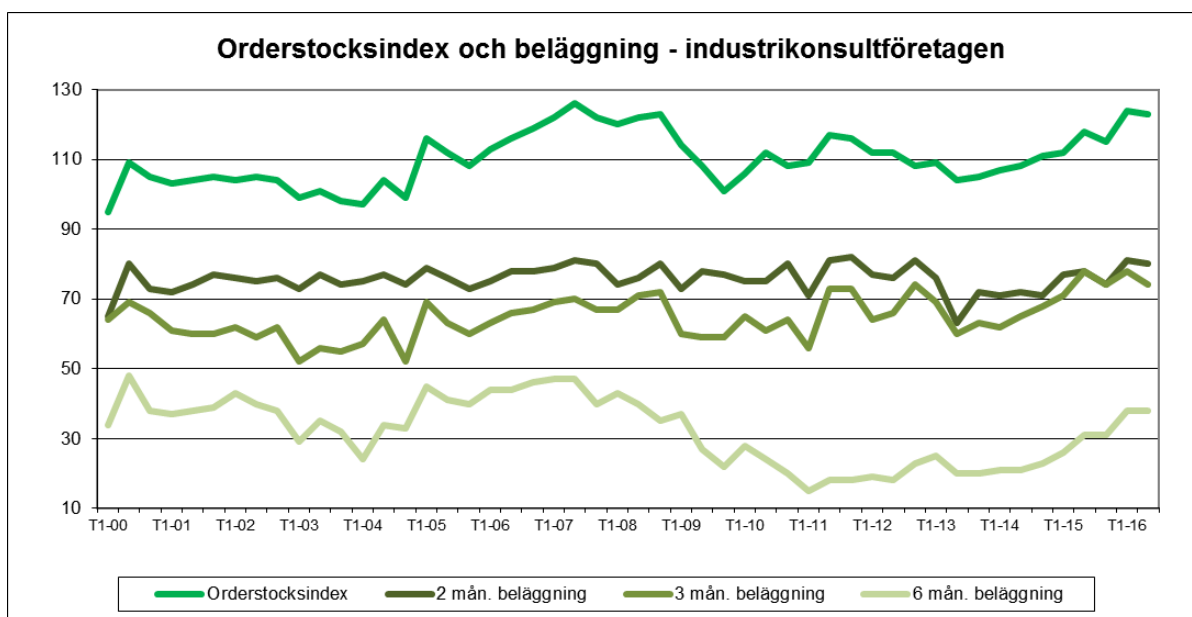

Diagram 12: Industriksulterna, orderstock och beläggning (2, 3 & 6 månader)

Tabellen nedan visar företagens förväntningar på orderlägets utveckling fördelat på de olika delsektorerna och hur mycket respektive delsektor representerar den totala omsättningen. Förväntningarna är genomgående positiva för alla delsektorer. Högst konfidensnetttotal redovisas för de två största delsektorerna; produktions- och processutveckling samt produktutveckling, som tillsammans representerade 61 % av industriksulternas omsättning under 2015. Där var konfidensnetttotalen +53 (62-9) respektive +54 (54-0).

Industrikonsulter:		Maj 2016			
Delsektorer:	Förväntningar (%)			Andel volym	
	Ökar	Oförändr.	Minskar	2015	2014
Produktions-/processutveckling	62	29	9	26	37
Produktutveckling	54	46	0	35	32
Teknisk IT	33	62	5	17	18
Information/utbildning	37	63	0	5	9
Annat	36	57	7	17	4
Totalt vägt	51 (53)	45 (47)	4 (0)	100%	100%

Tabell 5: Industrikonsulternas förväntningar på orderstockens utveckling om 6 månader, fördelat på delsektorer.

Tabellen nedan visar förväntningarna fördelat på de olika kundsegmenten samt hur mycket respektive kundsegment representerar den totala omsättningen. Där är det lite spridda skurar. Medan mindre kundsegment, som gruvindustrin och metallindustrin, uppvisar negativa konfidensnetttotal så är det mer positivt i de större segmenten. Konfidensnetttotalt för den viktiga fordons- och transportmedelsindustrin är +74 (74-0), tre av fyra tror alltså på ökad ordergång där.

Industrikonsulter:		Maj 2016			
Kundsegment:	Förväntningar (%)			Andel volym	
	Ökar	Oförändr.	Minskar	2015	2014
Gruvindustrin	0	75	25	6	4
Trä/massa/pappers ind	43	50	7	11	5
Läkemedels/kemiska ind	47	41	12	11	15
Livsmedelsindustrin	50	42	8	1	4
Metall/maskinindustrin					
- Metallindustri	8	77	15	2	2
- Maskinindustri	35	55	10	7	8
- Verkstadsindustri	50	40	10	9	8
Tillv el/optik/telekom prod	36	64	0	2	2
Tillv fordon/transp medel	74	26	0	25	27
Energi/kraft	29	52	19	14	15
Andra kundsegment	37	58	5	12	10
Totalt vägt	47 (51)	44 (45)	9 (4)	100%	100%

Tabell 6: Industrikonsulternas förväntningar på orderstockens utveckling om 6 månader, fördelat på kundsegment.

Nedan visas diagram över utvecklingen på konfidenskurvorna för de olika delsektorena.

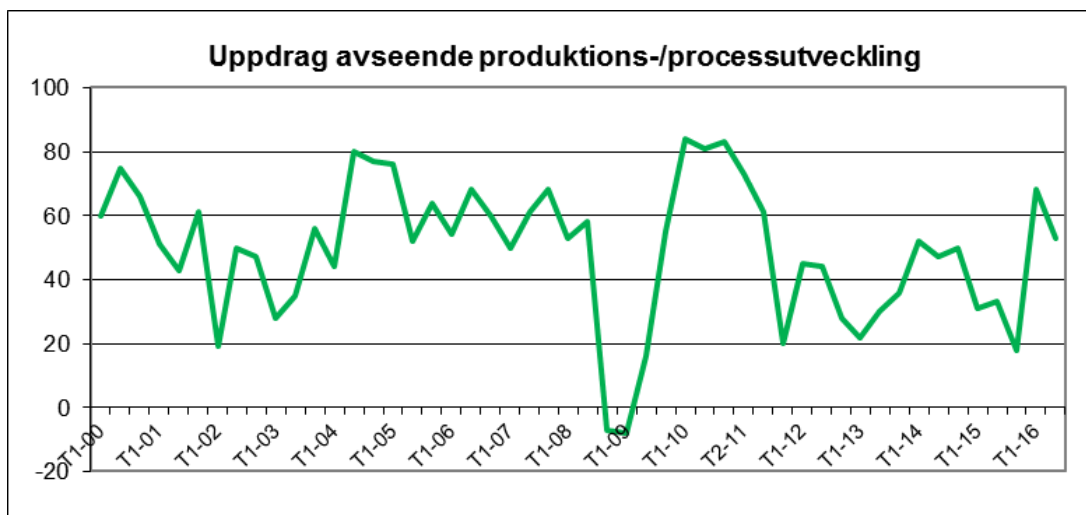

Diagram 13: Industrikonstulernas förväntningar på orderstockens utveckling för uppdrag avseende produktions- och processutveckling. Netttotal.

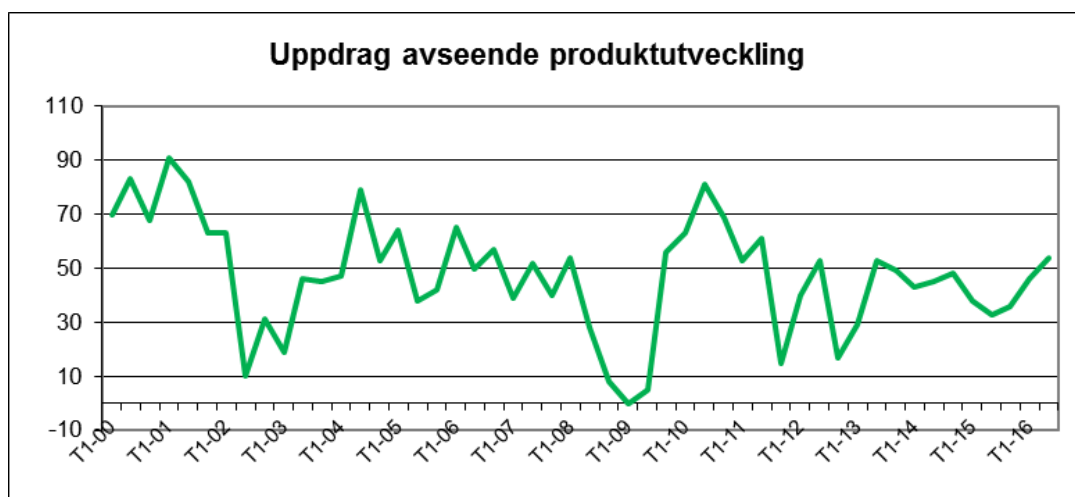

Diagram 14: Industrikonstulernas förväntningar på orderstockens utveckling för uppdrag avseende produktutveckling. Netttotal.

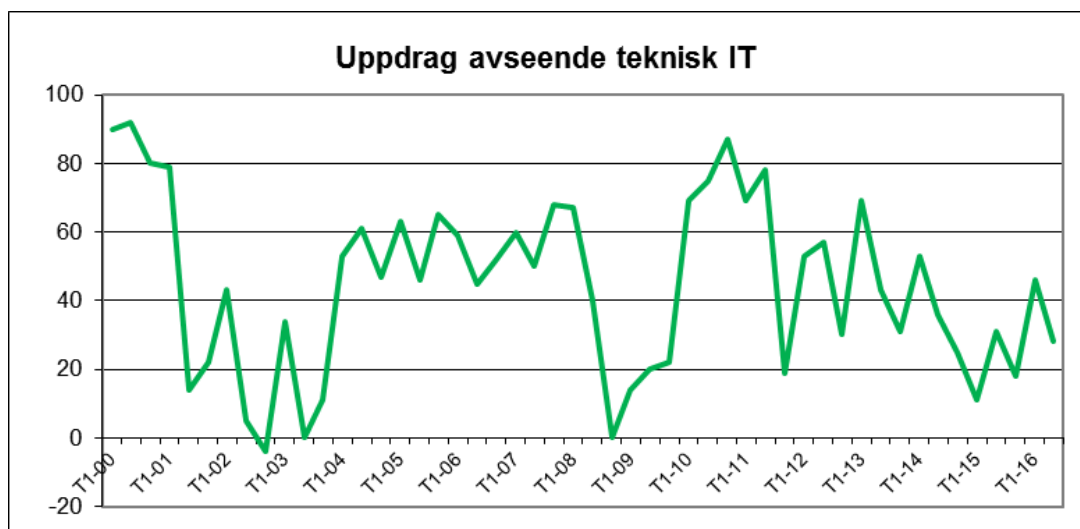

Diagram 15: Industrikonstulernas förväntningar på orderstockens utveckling för uppdrag avseende teknisk IT. Netttotal.

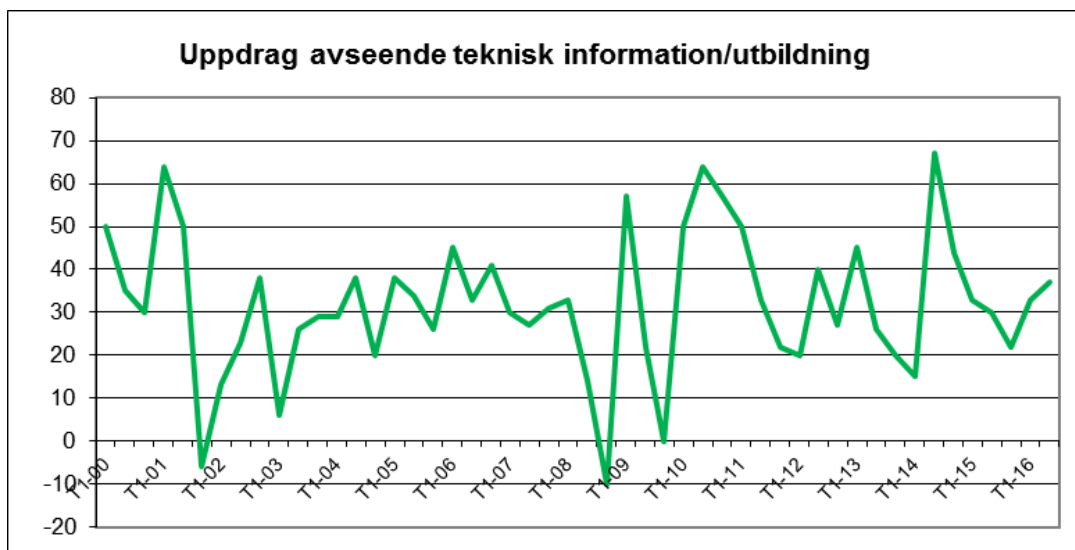

Diagram 16: Industrikonstulternas förväntningar på orderstockens utveckling för uppdrag avseende teknisk information/utbildning. Nettotal.

Industrikonstultföretagens debiteringsgrad under våren (januari-april) minskade en aning jämfört med föregående period (september-december); 76,7 % mot 77,9 %. Men hela 47 % av de medverkande företagen trodde på en ökad debiteringsgrad fram till årsskiftet. 10 % trodde att den skulle minska.

Prisbilden vände nedåt igen efter ett kort uppsving. Åtminstone sett till andelen företag som ökat respektive sänkt sina genomsnittspriser under våren; det var 23 % som höjt priserna och 27 % som sänkt dem, vilket ger nettotalet -4 (23-27). I föregående mätning var det +7 (18-11). De flesta upplever dock ett oförändrat prisläge.

Lönsamheten ser ut att ha försämrats en del under våren. Den genomsnittliga rörelsemarginalen bland de medverkande företagen var 5,6 %. Enligt preliminära uppgifter, från föregående undersökning, var den genomsnittliga rörelsemarginalen under 2015 6,9 %. 45 % av företagen uppgav att rörelsemarginalen var bättre första tertialet 2016 jämfört med motsvarande period förra året. 41 % sade att den var sämre. Det kan skilja en del i när årsredovisningarna sammanställs och då företagsunderlaget kan skilja sig en del i samplen i januari och maj, men det ser ut som att lönsamheten bromsats upp i alla fall. De flesta (57 %) tillfrågade företagen trodde i januari att lönsamheten skulle förbättras under året. 18 % trodde att den skulle försämrats. De förväntningarna håller dock i sig. I maj trodde 55 % av företagen att rörelsemarginalen skulle förbättras fram till årsskiftet, medan 21 % trodde att den skulle försämrats. Det återstår att se hur det blir med det, men för att det ska ske så måste debiteringsgraden och prisnivåerna öka igen.

När företagen fick svara på vad som låg bakom den förbättrade lönsamheten svarade företagen enligt nedan (man fick kryssa för flera alternativ):

- Fler uppdrag: 46 %
- Bättre beläggning: 92 %
- Högre genomsnittsarvoden: 23 %
- Lägre kostnader: 15 %
- Fler privata beställare: 0 %
- Fler fastprisuppdrag: 8 %
- Annat: 0 %

När företagen fick svara på vad som låg bakom den försämrade lönsamheten svarade företagen enligt nedan (man fick kryssa för flera alternativ):

- Färre uppdrag: 58 %
- Sämre beläggning: 92 %
- Lägre genomsnittsarvoden: 33 %
- Högre kostnader: 42 %
- Färre privata beställare: 0 %
- Färre fastprisuppdrag: 8 %
- Annat: 0 %

Fördelningen mellan offentliga och privata beställare, mätt i omsättning, var under 2015:

- Offentliga beställare: 92,5 %
- Privata beställare: 7,5 %

Industrikonsultföretagen investerar 2,2 % av sin omsättning i forskning och utveckling.

För statistik över utvecklingen på regional nivå, se det regionala avsnittet.

SYSSELSÄTTNINGSLÄGET

Rekryteringsbehovet i branschen är fortsatt utbrett, fyra av fem (81 %) företag behöver nyanställa. Det goda orderläget återspeglas även i företagens personalbehov och nästan samtliga företag signalerar både att de behöver anställa samtidigt som de inte tror att de kommer kunna fylla alla vakanser de utlyser under året. Bristen på tillgänglig kompetens är branschens största bromskloss just nu.

Netttotalen, som visar skillnaden mellan andelen företag som tror personalstyrkan växer minus de som tror att den minskar, ligger kvar på mycket höga nivåer. Högst netttotal redovisade teknikkonsulterna; +86 (89-3), ungefär samma siffror som i januari då nettotalet var +87 (87-0).

Arkitekternas netttotal var +71 (76-5), vilket är den högsta siffran sedan januari 2011. Vid föregående mätning, januari 2016, var nettotalet +73 (73-0).

Industrikkonsulternas netttotal var +73 (79-6), vilket är den högsta noteringen sedan maj 2011. Nära nio av tio teknikkonsultföretag behöver nyanställa. I januari i år var nettotalet +87 (87-0).

I diagrammet nedan illustreras rekryteringsbehovets utveckling över tiden. Arkitekt- och teknikkonsultföretagen presenteras gemensamt.

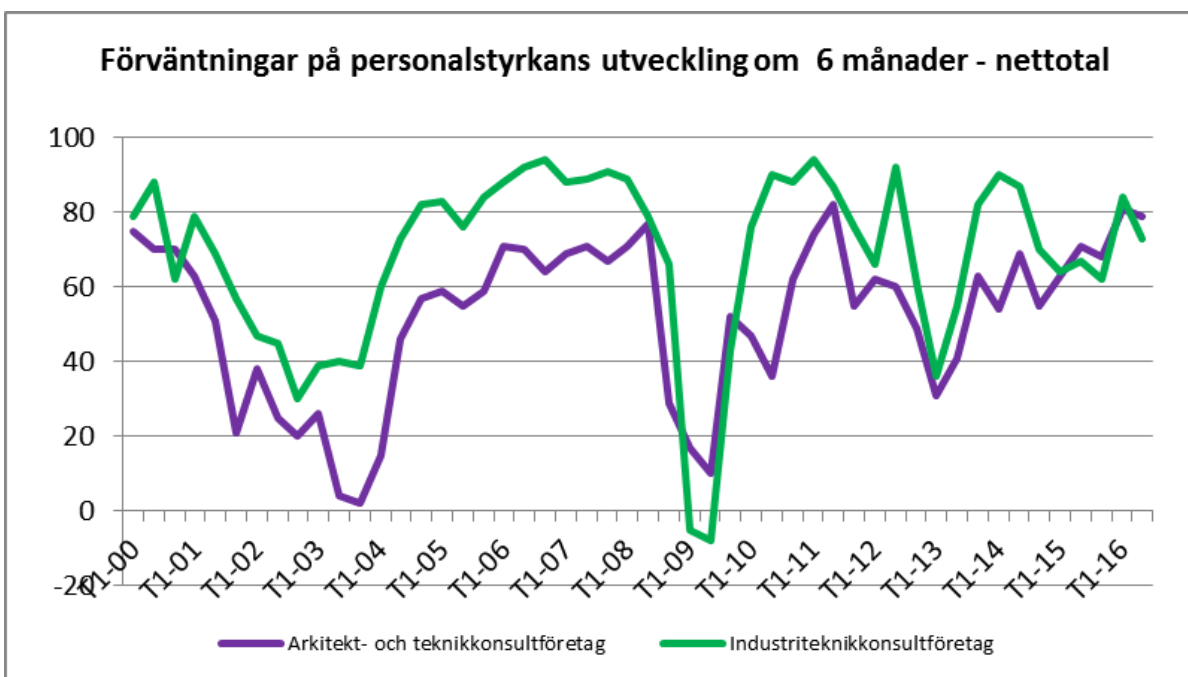

Diagram 17: Förväntningar på personalstyrkans utveckling om 6 månader. Teknikkonsulter och arkitekter tillsammans vs industriteknikkonsulter.

I diagrammet nedan visas kurvorna för arkitekter och teknikkonsulter separat.

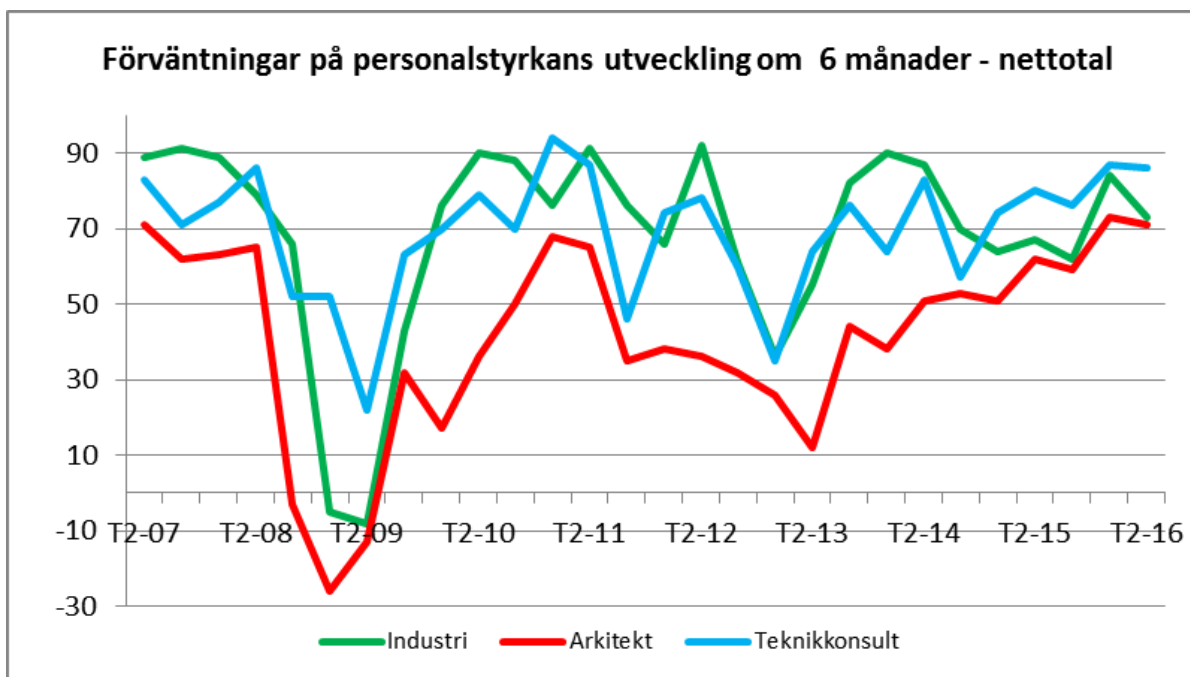

Diagram 18: Förväntningar på personalstyrkans utveckling om 6 månader. Teknikkonsulter, arkitekter var för sig samt industriteknikkonsulter.

Personalomsättningen har varit fortsatt hög under våren (januari-april). Högst har den varit för arkitektföretagen där 10,1 % av personalstyrkan börjat och 5,4 % slutat under årets första tertial. Motsvarande siffror för industrikonsulterna visar att 8,3 % börjat och 5,5 % slutat, och för teknikkonsulterna 7,8 % börjat och 5,4 % slutat.

Personalomsättning	Börjat	Slutat	Totalt:
Industrikonsulter	8,3%	5,5%	13,8%
Arkitekter	10,1%	5,4%	15,5%
Teknikkonsulter	7,8%	5,4%	13,2%

De medverkande företagen rapporterar att de behöver öka sina personalstyrkor med 11 % under den resterande delen av 2016. För branschen som helhet skulle det motsvara drygt 5 600 personer. Var de ska kunna hämtas ifrån är svårt att sja om. Det troligaste scenariot är förstås att företagen rekryterar från varandra i huvudsak. Företagen själva tror endast att de kommer att kunna fylla 75 % av vakanserna, vilket nog får ses som en relativt optimistisk siffra.

Kompetensbristen är spridd över hela kompetensspektrat, men det är många företag som påtalar bristen på erfarna ingenjörer och arkitekter generellt. De kompetensområden som det råder störst brist på är enligt de medverkande företagen:

- VVS-ingenjörer
- Energi- och miljöingenjörer
- El- och automationsingenjörer
- Byggkonstruktörer
- Väg- och järnvägsprojektörer
- Ingenjörer inom inbyggda system
- Mekanikingenjörer
- Automationsingenjörer
- Maskinkonstruktörer
- Projektledare
- Handläggande arkitekter

Kompetensförsörjningsfrågan är alltså en högst prioriterad fråga för branschen framöver. Dels skapar bristen på tillgänglig kompetens flaskhalsar som bromsar produktiviteten. Samtidigt bidrar detta till en hög personalomsättning då företagen rekryterar från varandra, vilket driver upp löne- och rekryteringskostnaderna. I samma veva har företagen svårt att kompensera kostnadsökningarna med motsvarande prisökningar, trots kompetensbristen och det starka orderläget.

REGIONAL STATISTIK

På riksnivå ser framtidsutsikterna goda ut. Fler än hälften (52 %) av de medverkande företagen tror på förbättrat orderläge under den kommande sexmånadersperioden, medan väldigt få (6 %) tror på försämrat orderläge. Företagen rapporterade också om ett utbrett rekryteringsbehov, där drygt fyra av tio (81 %) företag behöver nyanställa och väldigt få företag (5 %) tror på mindre personalstyrka vid årsskiftet.

På regional nivå ser det också övervägande positivt ut. Förväntningarna är positiva avseende både orderingång och personalstyrkans utveckling. Mest positiva är företagen i storstadsregionerna, samt i Östra och Västra Götaland. Även i Östra Svealand och Södra Götaland ser läget positivt ut. I Västra Svealand samt i Nedre och Övre Norrland är förväntningarna lite försiktigare. Det är dock ingen region där andelen företag med negativa förväntningar överstiger andelen företag med positiva förväntningar. Så det är positiva vindar från större delen av landet. De mest pessimistiska förväntningarna är status quo.

Statistik på riksnivå, att jämföra med

För att kunna jämföra de regionala siffrorna med rikssnittet presenteras här kortfattat motsvarande siffror för rikssnittet och respektive verksamhetsområde. I diagrammen, som illustrerar förväntningarna på orderlägets utveckling, visas även kurvor för rikssnittet.

Hur orderutvecklingen varit under den senaste perioden finns det inga motsvariga siffror för på nationell nivå. Där ställs frågan annorlunda och ligger till grund för orderstocksindex

Förväntningarna på orderlägets utveckling, eller konfidensnetttotalen, var på riksnivå:

- Industrikonsulterna: +35 (48-13)
- Teknikkonsulterna: +48 (51-3)
- Arkitekterna: +51 (53-2)

Netttotalen över förväntad personalutveckling för kommande sex månader var på riksnivå:

- Industrikonsulterna: +73 (79-6)
- Teknikkonsulterna: +86 (89-3)
- Arkitekterna: +71 (76-5)

OM DEN REGIONALA STATISTIKEN

Den regionala statistiken är ett relativt nytt inslag i mätningarna. Statistiken visar hur företagen med verksamhet i respektive region svarat för respektive verksamhetsområde. Statistiken visas både i ett diagram och i tabellform. Underlaget för respektive region är i vissa fall väldigt litet. Därför ska statistiken ses som indikativ för läget i respektive region.

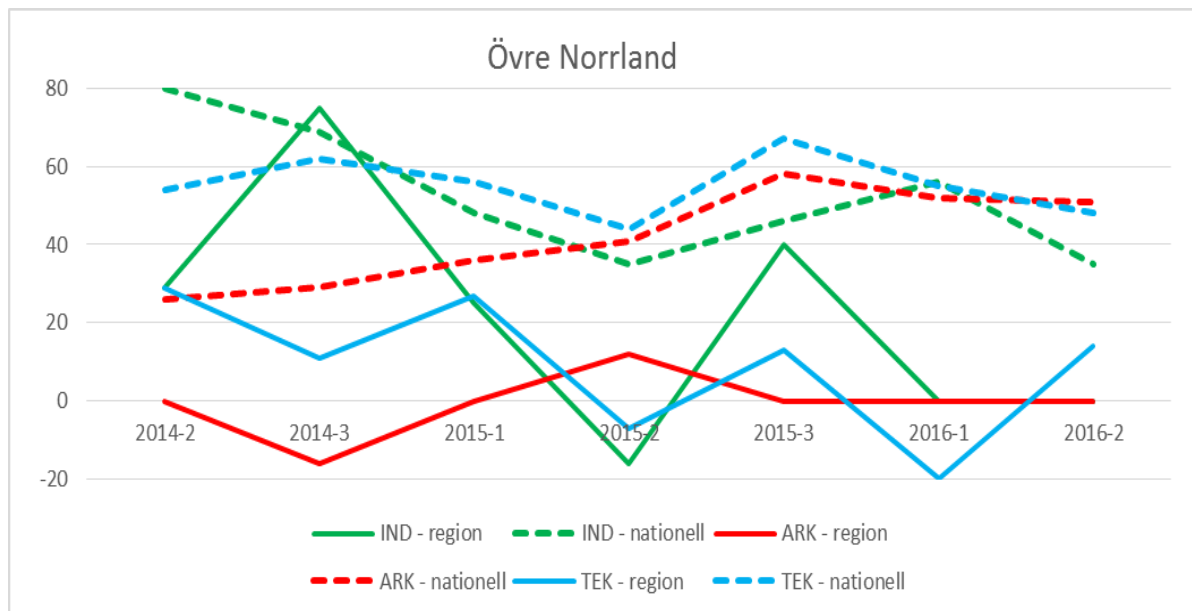
Om diagrammen

Konfidensindikator över förväntningarna på orderlägets utveckling om sex månader. Nettotal (skillnaden mellan andelen positiva och negativa företag) för regionen samt genomsnitt för riket; för arkitekter, industrikonsulter samt teknikonsulter.

Om tabellerna

Tabellen visar en sammanställning över hur företagen svarat för respektive verksamhetsområde i regionen. Nettotalet visar skillnaden mellan andelen som signalerar om en förbättring minus de som signalerar om försämring. Nettotalen över förväntningar på orderlägets utveckling illustreras i diagrammet ovan. I de fall antalet svarande anses ha varit för lågt redovisas inga siffror.

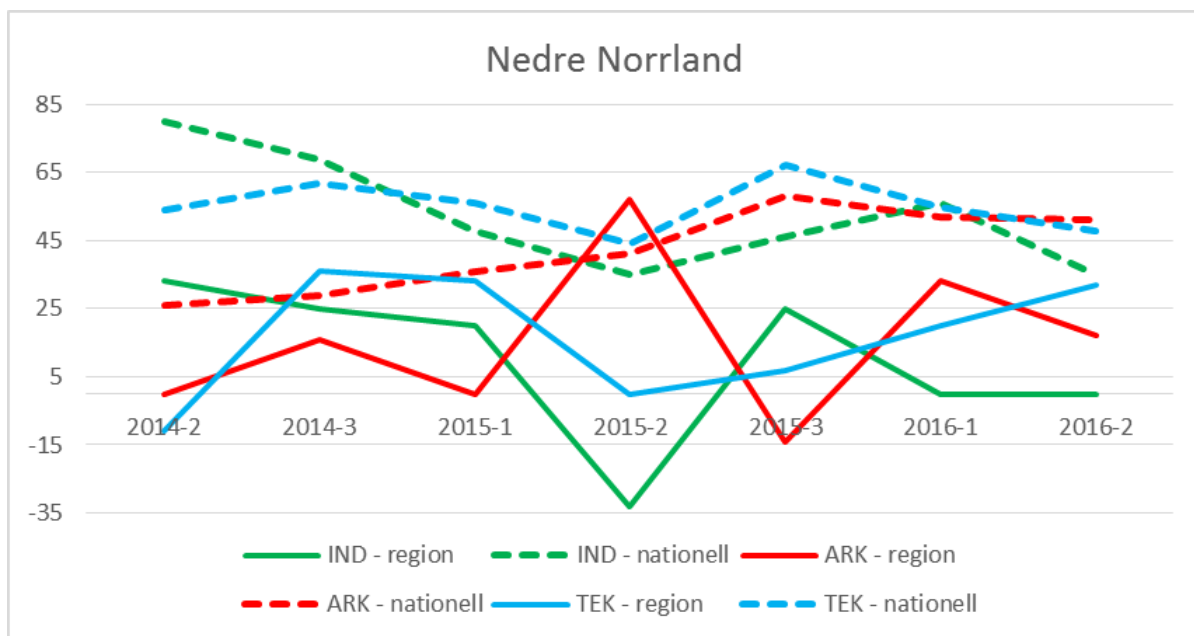
Övre Norrland (Lappland, Norrbotten, Västerbotten)

Övre Norrland (Lappland, Norrbotten, Västerbotten)

	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	20%	60%	20%	0%	20%	60%	20%	0%	17%	66%	17%	0%	0%	100%	0%	0%
2016 1	14%	72%	14%	0%	11%	78%	11%	0%	50%	50%	0%	50%	50%	50%	0%	50%
2015 3	0%	80%	20%	-20%	40%	60%	0%	40%	11%	78%	11%	0%	30%	70%	0%	30%
2015 2					17%	50%	33%	-16%	20%	80%	0%	20%	40%	60%	0%	40%
2015 1	0%	100%	0%	0%	25%	75%	0%	25%	50%	50%	0%	50%	75%	25%	0%	75%
2014 3	20%	60%	20%	0%	75%	25%	0%	75%	25%	75%	0%	25%	100%	0%	0%	100%
2014 2	43%	57%	0%	43%	29%	71%	0%	29%	14%	86%	0%	14%	67%	33%	0%	67%
ARKITEKTER																
2016 2	50%	50%	0%	50%	0%	100%	0%	0%	20%	80%	0%	20%	40%	40%	20%	20%
2016 1	0%	83%	17%	-17%	0%	100%	0%	0%				0%				0%
2015 3																
2015 2					12%	88%	0%	12%	14%	57%	29%	-15%	43%	57%	0%	43%
2015 1			0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	25%	75%	0%	25%
2014 3	20%	80%	0%	20%	17%	50%	33%	-16%	20%	80%	0%	20%	40%	60%	0%	40%
2014 2	0%	67%	33%	-33%	0%	100%	0%	0%	33%	67%	0%	33%	0%	100%	0%	0%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	33%	34%	33%	0%	21%	72%	7%	14%	42%	41%	17%	25%	42%	33%	25%	17%
2016 1	12%	63%	25%	-13%	0%	80%	20%	-20%	23%	77%	0%	23%	29%	64%	7%	22%
2015 3	20%	53%	27%	-7%	19%	75%	6%	13%	20%	60%	20%	0%	45%	55%	0%	45%
2015 2					8%	77%	15%	-7%	50%	42%	8%	42%	54%	46%	0%	54%
2015 1	9%	82%	9%	0%	27%	73%	0%	27%	33%	67%	0%	33%	20%	80%	0%	20%
2014 3	22%	67%	11%	11%	11%	89%	0%	11%	37%	63%	0%	37%	50%	50%	0%	50%
2014 2	25%	75%	0%	25%	29%	71%	0%	29%	0%	100%	0%	0%	29%	71%	0%	29%

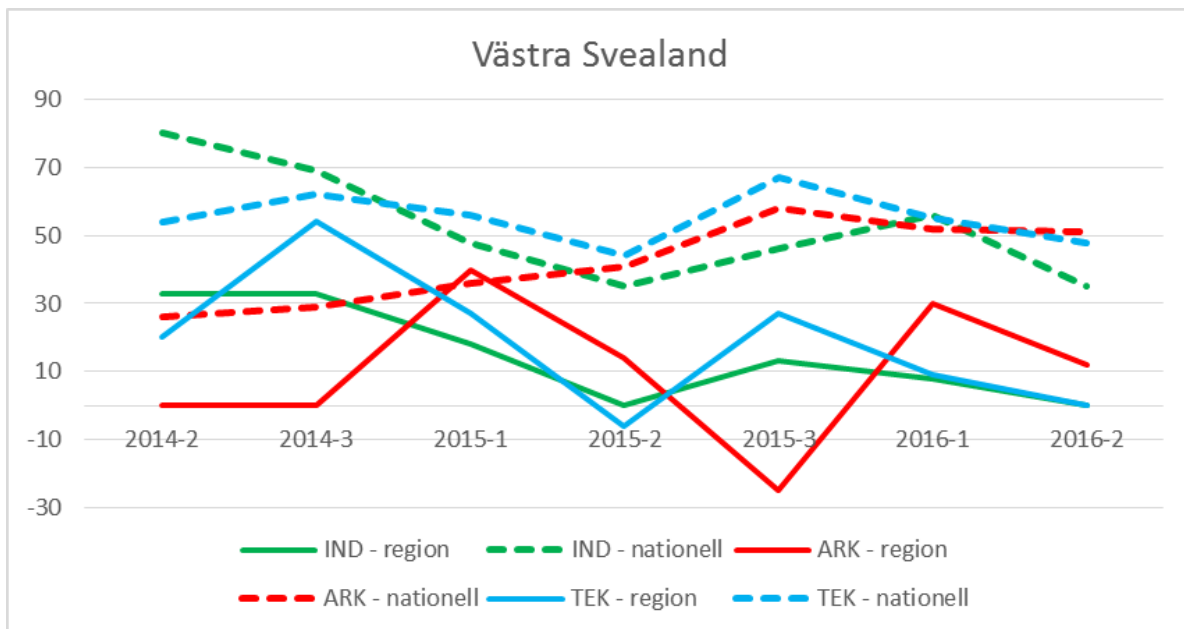
Nedre Norrland (Ångermanland, Jämtland, Härjedalen, Medelpad, Gästrikland)

Nedre Norrland (Ångermanland, Jämtland, Härjedalen, Medelpad, Gästrikland)

	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	29%	42%	29%	0%	14%	72%	14%	0%	20%	60%	20%	0%	20%	80%	0%	20%
2016 1	71%	29%	0%	71%	12%	76%	12%	0%	50%	50%	0%	50%	33%	67%	0%	33%
2015 3	17%	58%	25%	-8%	33%	59%	8%	25%	18%	64%	18%	0%	42%	58%	0%	42%
2015 2					0%	67%	33%	-33%	40%	60%	0%	40%	20%	80%	0%	20%
2015 1	33%	67%	0%	33%	40%	40%	20%	20%	20%	60%	20%	0%	40%	60%	0%	40%
2014 3	60%	40%	0%	60%	25%	75%	0%	25%	25%	50%	25%	0%	60%	40%	0%	60%
2014 2	33%	67%	0%	33%	33%	67%	0%	33%	17%	83%	0%	17%	60%	40%	0%	60%
ARKITEKTER																
2016 2	20%	60%	20%	0%	20%	80%	0%	20%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%
2016 1	50%	50%	0%	50%	33%	67%	0%	33%								
2015 3	18%	64%	18%	0%	42%	58%	0%	42%								
2015 2	40%	60%	0%	40%	20%	80%	0%	20%	0%	80%	20%	-20%	40%	60%	0%	40%
2015 1	20%	60%	20%	0%	40%	60%	0%	40%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%
2014 3	25%	50%	25%	0%	60%	40%	0%	60%	40%	60%	0%	40%	0%	100%	0%	0%
2014 2	17%	83%	0%	17%	60%	40%	0%	60%	50%	50%	0%	50%	0%	100%	0%	0%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	25%	56%	19%	6%	38%	56%	6%	32%	33%	59%	8%	25%	46%	39%	15%	31%
2016 1	13%	75%	12%	1%	20%	80%	0%	20%	36%	64%	0%	36%	31%	69%	0%	31%
2015 3	21%	58%	21%	0%	20%	67%	13%	7%	40%	50%	10%	30%	70%	20%	10%	60%
2015 2					12%	76%	12%	0%	31%	54%	15%	16%	47%	46%	7%	40%
2015 1	17%	75%	8%	9%	33%	67%	0%	33%	36%	46%	18%	18%	45%	55%	0%	45%
2014 3	27%	55%	18%	9%	36%	64%	0%	36%	30%	50%	20%	10%	30%	70%	0%	30%
2014 2	10%	80%	10%	0%	0%	89%	11%	-11%	20%	70%	10%	10%	10%	80%	10%	0%

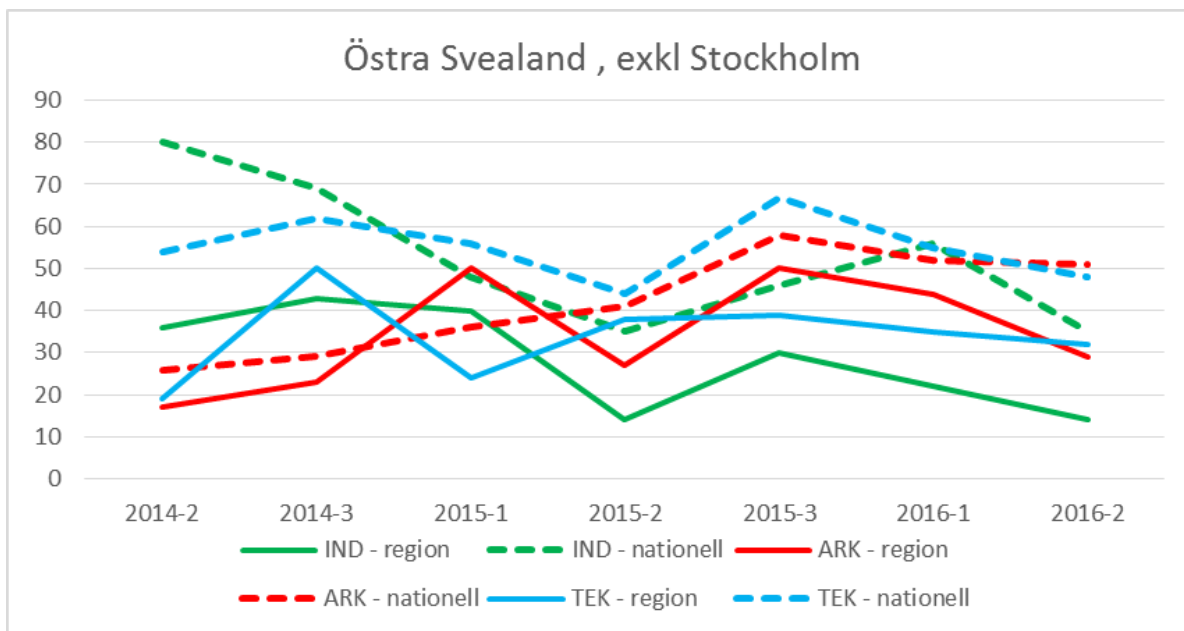
Västra Svealand (Dalarna, Värmland, Västmanland, Närke)

Västra Svealand (Dalarna, Värmland, Västmanland, Närke)																
	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	36%	55%	9%	27%	8%	84%	8%	0%	10%	80%	10%	0%	30%	70%	0%	30%
2016 1	8%	69%	23%	-15%	8%	92%	0%	8%	18%	55%	27%	-9%	36%	64%	0%	36%
2015 3	20%	73%	7%	13%	20%	73%	7%	13%	8%	84%	8%	0%	23%	77%	0%	23%
2015 2					8%	84%	8%	0%	22%	67%	11%	11%	44%	45%	11%	33%
2015 1	18%	73%	9%	9%	36%	46%	18%	18%	10%	30%	60%	-50%	33%	56%	11%	22%
2014 3	10%	90%	0%	10%	44%	45%	11%	33%	25%	50%	25%	0%	50%	38%	12%	38%
2014 2	22%	67%	11%	11%	33%	67%	0%	33%	33%	56%	11%	22%	56%	33%	11%	45%
ARKITEKTER																
2016 2	33%	67%	0%	33%	12%	88%	0%	12%	20%	80%	0%	20%	0%	100%	0%	0%
2016 1	25%	75%	0%	25%	30%	70%	0%	30%								
2015 3																
2015 2					14%	86%	0%	14%	40%	60%	0%	40%	43%	57%	0%	43%
2015 1	33%	67%	0%	33%	40%	60%	0%	40%	50%	50%	0%	50%	75%	25%	0%	75%
2014 3	0%	100%	0%	0%	17%	66%	17%	0%	17%	83%	0%	17%	0%	100%	0%	0%
2014 2	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	11%	83%	6%	5%	17%	66%	17%	0%	20%	73%	7%	13%	50%	36%	14%	36%
2016 1	27%	68%	5%	22%	14%	81%	5%	9%	30%	65%	5%	25%	45%	50%	5%	40%
2015 3	18%	76%	6%	12%	32%	63%	5%	27%	36%	55%	9%	27%	73%	18%	9%	64%
2015 2					6%	82%	12%	-6%	40%	53%	7%	33%	50%	50%	0%	50%
2015 1	7%	93%	0%	7%	27%	73%	0%	27%	21%	72%	7%	14%	31%	69%	0%	31%
2014 3	23%	54%	23%	0%	54%	46%	0%	54%	10%	70%	20%	-10%	40%	50%	10%	30%
2014 2	9%	82%	9%	0%	20%	80%	0%	20%	30%	70%	0%	30%	50%	50%	0%	50%

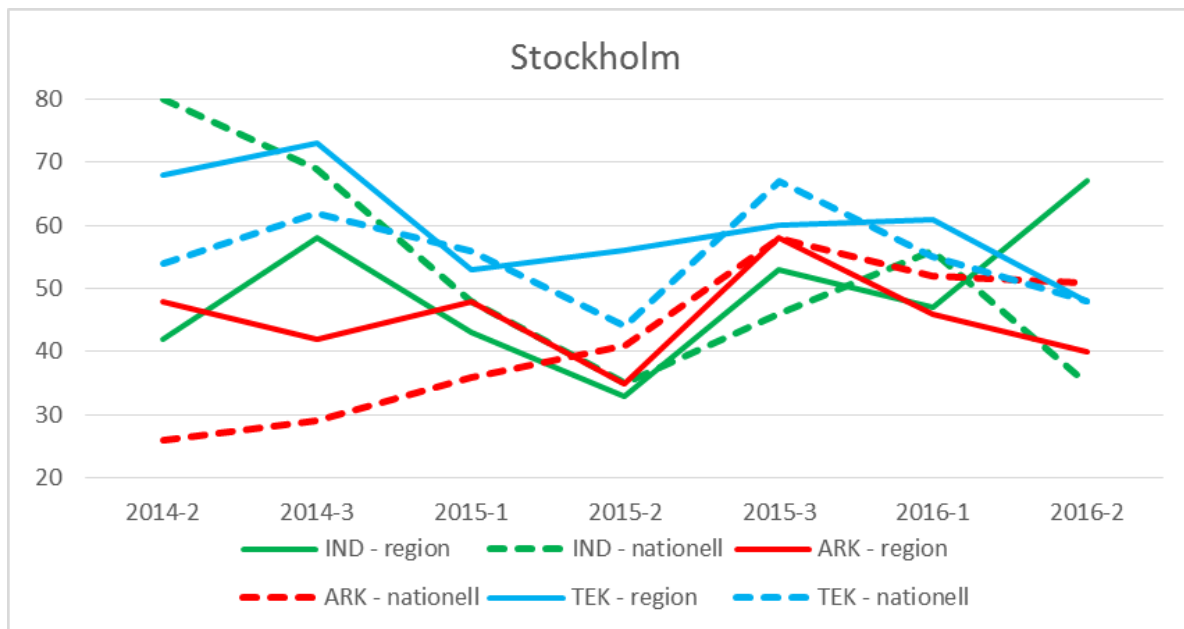
Östra Svealand, exklusive Stockholm (Uppland, Södermanland)

Östra Svealand, exkl Stockholm (Uppland, Södermanland)

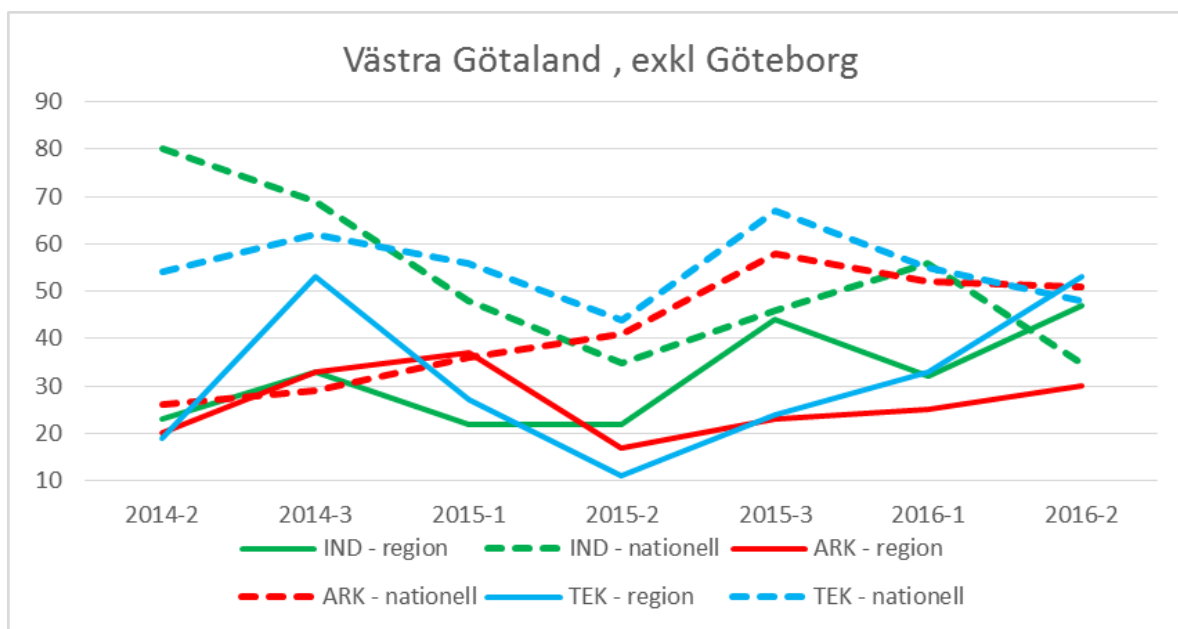
	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	29%	71%	0%	29%	14%	86%	0%	14%	33%	67%	0%	33%	40%	60%	0%	40%
2016 1	18%	76%	6%	12%	29%	64%	7%	22%	13%	87%	0%	13%	23%	77%	0%	23%
2015 3	24%	76%	0%	24%	30%	70%	0%	30%	17%	83%	0%	17%	33%	67%	0%	33%
2015 2					14%	86%	0%	14%	22%	78%	0%	22%	22%	78%	0%	22%
2015 1	50%	42%	8%	42%	40%	60%	0%	40%	29%	71%	0%	29%	33%	67%	0%	33%
2014 3	17%	83%	0%	17%	43%	57%	0%	43%	33%	67%	0%	33%	75%	25%	0%	75%
2014 2	22%	78%	0%	22%	36%	64%	0%	36%	38%	62%	0%	38%	37%	50%	13%	24%
ARKITEKTER																
2016 2	76%	24%	0%	76%	29%	71%	0%	29%	0%	100%	0%	0%	33%	67%	0%	33%
2016 1	50%	50%	0%	50%	44%	56%	0%	44%	57%	43%	0%	57%	50%	50%	0%	50%
2015 3	47%	48%	5%	42%	50%	50%	0%	50%	36%	64%	0%	36%	45%	55%	0%	45%
2015 2					37%	53%	10%	27%	40%	50%	10%	30%	70%	30%	0%	70%
2015 1	50%	50%	0%	50%	50%	50%	0%	50%	62%	38%	0%	62%	37%	63%	0%	37%
2014 3	33%	67%	0%	33%	23%	77%	0%	23%	29%	71%	0%	29%	50%	50%	0%	50%
2014 2	50%	50%	0%	50%	17%	83%	0%	17%	25%	75%	0%	25%	33%	67%	0%	33%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	33%	67%	0%	33%	32%	68%	0%	32%	33%	67%	0%	33%	50%	50%	0%	50%
2016 1	36%	64%	0%	36%	39%	57%	4%	35%	22%	69%	9%	13%	54%	41%	5%	49%
2015 3	28%	68%	4%	24%	43%	53%	4%	39%	31%	56%	13%	18%	59%	41%	0%	59%
2015 2					46%	46%	8%	38%	45%	35%	20%	25%	46%	46%	8%	38%
2015 1	25%	71%	4%	21%	28%	68%	4%	24%	31%	56%	13%	18%	39%	55%	6%	33%
2014 3	38%	56%	6%	32%	50%	50%	0%	50%	31%	69%	0%	31%	46%	46%	8%	38%
2014 2	31%	63%	6%	25%	19%	81%	0%	19%	31%	69%	0%	31%	31%	69%	0%	31%

Stockholm

Stockholm																
	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	57%	43%	0%	57%	67%	33%	0%	67%	60%	40%	0%	60%	76%	24%	0%	76%
2016 1	35%	65%	0%	35%	47%	53%	0%	47%	44%	37%	19%	25%	80%	20%	0%	80%
2015 3	53%	47%	0%	53%	53%	47%	0%	53%	64%	29%	7%	57%	67%	33%	0%	67%
2015 2					33%	67%	0%	33%	60%	40%	0%	60%	90%	10%	0%	46%
2015 1	44%	45%	11%	33%	43%	57%	0%	43%	62%	25%	13%	49%	86%	14%	0%	86%
2014 3	57%	36%	7%	50%	58%	42%	0%	58%	44%	45%	11%	33%	78%	0%	22%	56%
2014 2	31%	61%	8%	23%	42%	58%	0%	42%	50%	50%	0%	50%	73%	18%	9%	64%
ARKITEKTER																
2016 2	63%	37%	0%	63%	44%	52%	4%	40%	54%	35%	11%	43%	73%	23%	4%	69%
2016 1	55%	41%	4%	51%	46%	54%	0%	46%	63%	29%	8%	55%	83%	17%	0%	83%
2015 3	55%	45%	0%	55%	58%	42%	0%	58%	44%	48%	8%	36%	54%	46%	0%	54%
2015 2					46%	43%	11%	35%	44%	40%	16%	28%	73%	23%	4%	69%
2015 1	58%	38%	4%	54%	52%	44%	4%	48%	61%	35%	4%	57%	52%	39%	9%	43%
2014 3	40%	56%	4%	36%	42%	58%	0%	42%	54%	33%	13%	41%	42%	54%	4%	38%
2014 2	62%	38%	0%	62%	48%	52%	0%	48%	69%	23%	8%	61%	58%	42%	0%	58%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	62%	38%	0%	62%	48%	52%	0%	48%	52%	39%	9%	43%	78%	22%	0%	78%
2016 1	51%	49%	0%	51%	61%	39%	0%	61%	64%	33%	3%	61%	82%	18%	0%	82%
2015 3	53%	38%	9%	44%	63%	34%	3%	60%	54%	35%	11%	43%	76%	24%	0%	76%
2015 2					59%	38%	3%	56%	62%	25%	13%	49%	81%	19%	0%	81%
2015 1	8%	92%	0%	8%	53%	47%	0%	53%	60%	40%	0%	60%	76%	24%	0%	76%
2014 3	56%	44%	0%	56%	73%	27%	0%	73%	50%	41%	9%	41%	77%	23%	0%	77%
2014 2	70%	26%	4%	66%	68%	32%	0%	68%	61%	35%	4%	57%	75%	25%	0%	75%

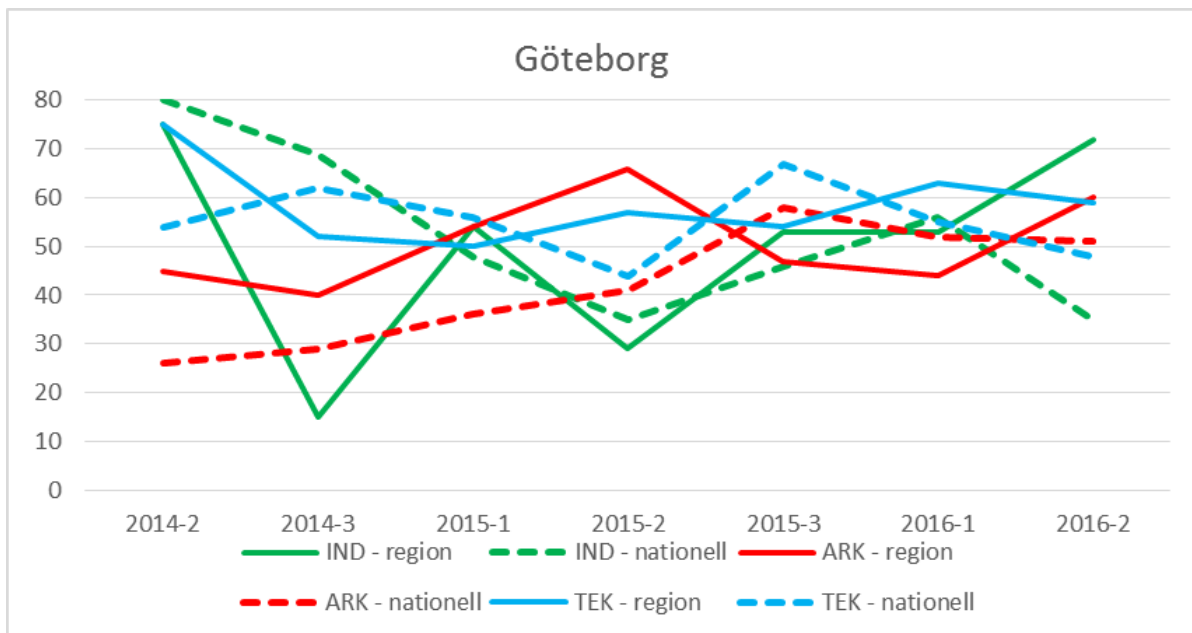
Västra Götaland, exklusive Göteborg (Dalsland, Bohuslän, Västergötland)

Västra Götaland, exkl Göteborg (Dalsland, Bohuslän, Västergötland)

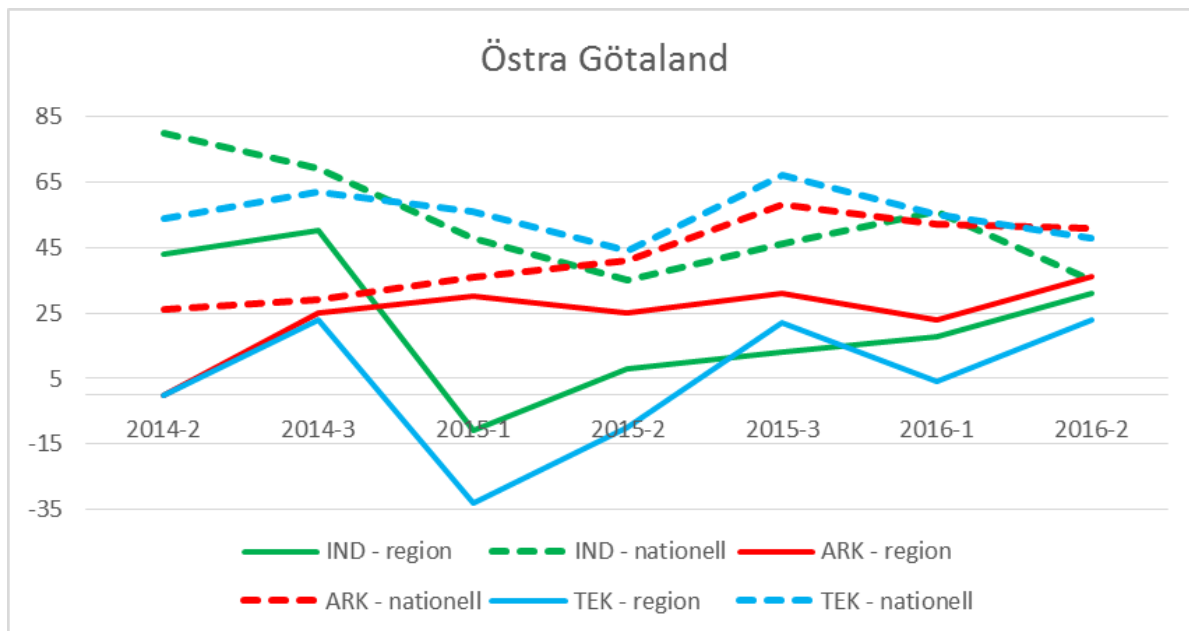
	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	53%	40%	7%	46%	47%	53%	0%	47%	45%	55%	0%	45%	42%	58%	0%	42%
2016 1	41%	53%	6%	35%	38%	56%	6%	32%	50%	50%	0%	50%	76%	24%	0%	76%
2015 3	33%	61%	8%	25%	44%	56%	0%	44%	50%	44%	6%	44%	44%	56%	0%	44%
2015 2					29%	64%	7%	22%	33%	67%	0%	33%	46%	46%	8%	38%
2015 1	30%	70%	0%	30%	22%	78%	0%	22%	29%	71%	0%	29%	50%	50%	0%	50%
2014 3	29%	71%	0%	29%	50%	33%	17%	33%	25%	50%	25%	0%	50%	25%	25%	25%
2014 2	46%	31%	23%	23%	31%	61%	8%	23%	33%	59%	8%	25%	33%	59%	8%	25%
ARKITEKTER																
2016 2	50%	50%	0%	50%	30%	70%	0%	30%	33%	67%	0%	33%	33%	67%	0%	33%
2016 1	27%	73%	0%	27%	25%	75%	0%	25%								0%
2015 3	33%	59%	8%	25%	23%	77%	0%	23%					20%	80%	0%	20%
2015 2					25%	67%	8%	17%	0%	86%	14%	-14%	43%	57%	0%	43%
2015 1	11%	78%	11%	0%	37%	63%	0%	37%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%
2014 3	17%	83%	0%	17%	33%	67%	0%	33%	17%	66%	17%	0%	17%	83%	0%	17%
2014 2	17%	83%	0%	17%	20%	80%	0%	20%	40%	60%	0%	40%	0%	100%	0%	0%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	32%	68%	0%	32%	53%	47%	0%	53%	25%	69%	6%	19%	44%	56%	0%	44%
2016 1	31%	65%	4%	27%	37%	59%	4%	33%	22%	69%	9%	13%	48%	52%	0%	48%
2015 3	24%	76%	0%	24%	24%	76%	0%	24%	33%	50%	17%	16%	42%	58%	0%	42%
2015 2					28%	55%	17%	11%	57%	43%	0%	57%	46%	54%	0%	46%
2015 1	32%	63%	5%	27%	27%	73%	0%	27%	30%	65%	5%	25%	37%	63%	0%	37%
2014 3	33%	54%	13%	20%	53%	47%	0%	53%	0%	100%	0%	0%	10%	90%	0%	10%
2014 2	27%	66%	7%	20%	19%	81%	0%	19%	8%	92%	0%	8%	14%	86%	0%	14%

Göteborg

Göteborg																
	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämr	Netto	Bättre	Oför	Sämr	Netto	Bättre	Oför	Sämr	Netto	Bättre	Oför	Sämr	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	61%	33%	6%	55%	72%	28%	0%	72%	67%	22%	11%	56%	72%	22%	6%	66%
2016 1	50%	45%	5%	45%	53%	47%	0%	53%	78%	11%	11%	67%	76%	24%	0%	76%
2015 3	33%	61%	6%	27%	53%	47%	0%	53%	60%	35%	5%	55%	75%	20%	5%	70%
2015 2					36%	57%	7%	29%	58%	42%	0%	58%	58%	42%	0%	58%
2015 1	38%	62%	0%	38%	54%	46%	0%	54%	50%	33%	17%	33%	67%	33%	0%	67%
2014 3	57%	43%	0%	57%	23%	69%	8%	15%	67%	33%	0%	67%	83%	9%	8%	75%
2014 2	61%	28%	11%	50%	75%	25%	0%	75%	61%	28%	11%	50%	78%	11%	11%	67%
ARKITEKTER																
2016 2	75%	25%	0%	75%	60%	40%	0%	60%	70%	30%	0%	70%	54%	46%	0%	54%
2016 1	50%	50%	0%	50%	44%	56%	0%	44%	50%	50%	0%	50%	75%	25%	0%	75%
2015 3	60%	40%	0%	60%	47%	53%	0%	47%	42%	50%	8%	34%	50%	50%	0%	50%
2015 2					73%	20%	7%	66%	42%	50%	8%	34%	46%	54%	0%	46%
2015 1	55%	45%	0%	55%	54%	46%	0%	54%	33%	67%	0%	33%	33%	67%	0%	33%
2014 3	44%	56%	0%	44%	40%	60%	0%	40%	37%	63%	0%	37%	37%	63%	0%	37%
2014 2	78%	22%	0%	78%	56%	33%	11%	45%	14%	57%	29%	-15%	62%	38%	0%	62%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	68%	32%	0%	68%	59%	41%	0%	59%	67%	28%	5%	62%	91%	9%	0%	91%
2016 1	72%	25%	3%	69%	66%	31%	3%	63%	53%	40%	7%	46%	80%	20%	0%	80%
2015 3	55%	36%	9%	46%	59%	36%	5%	54%	55%	25%	20%	35%	70%	25%	5%	65%
2015 2					61%	35%	4%	57%	61%	30%	9%	52%	78%	22%	0%	78%
2015 1	50%	41%	9%	41%	50%	50%	0%	50%	58%	32%	10%	48%	79%	16%	5%	74%
2014 3	33%	48%	19%	14%	52%	48%	0%	52%	47%	42%	11%	36%	55%	39%	6%	49%
2014 2	41%	45%	14%	27%	75%	25%	0%	75%	38%	57%	5%	33%	62%	38%	0%	62%

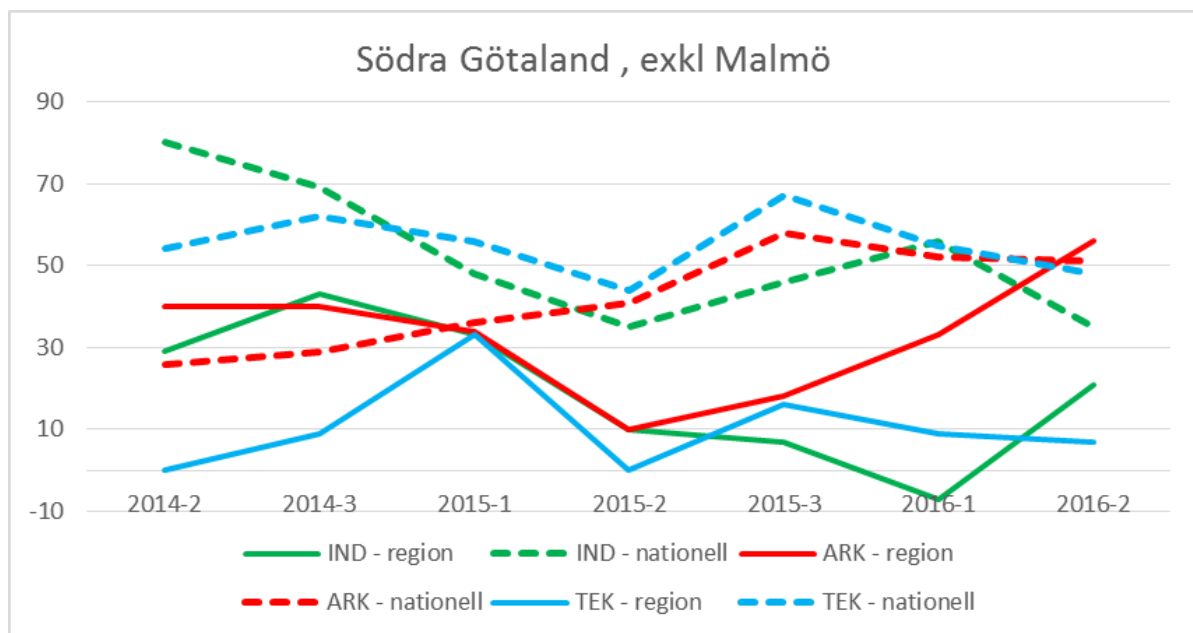
Östra Götaland (Östergötland, Småland, Gotland, Öland)

Östra Götaland (Östergötland, Småland, Gotland, Öland)

	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto	Bättre	Oför	Sämre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	14%	79%	7%	7%	31%	69%	0%	31%	27%	73%	0%	27%	27%	66%	7%	20%
2016 1	20%	80%	0%	20%	18%	82%	0%	18%	55%	36%	9%	46%	40%	60%	0%	40%
2015 3	23%	69%	8%	15%	20%	73%	7%	13%	18%	73%	9%	9%	18%	73%	9%	9%
2015 2					8%	92%	0%	8%	18%	64%	18%	0%	18%	73%	9%	9%
2015 1	0%	100%	0%	0%	0%	89%	11%	-11%	30%	70%	0%	30%	20%	70%	10%	10%
2014 3	40%	60%	0%	40%	50%	50%	0%	50%	33%	67%	0%	33%	29%	57%	14%	15%
2014 2	50%	50%	0%	50%	43%	57%	0%	43%	44%	45%	11%	33%	44%	45%	11%	33%
ARKITEKTER																
2016 2	57%	43%	0%	57%	36%	64%	0%	36%	0%	80%	20%	-20%	43%	57%	0%	43%
2016 1	33%	56%	11%	22%	29%	65%	6%	23%	17%	66%	17%	0%	50%	50%	0%	50%
2015 3	19%	69%	12%	7%	31%	69%	0%	31%	0%	86%	14%	-14%	12%	76%	12%	0%
2015 2					33%	59%	8%	25%	67%	33%	0%	67%	62%	38%	0%	62%
2015 1	40%	50%	10%	30%	30%	70%	0%	30%	29%	71%	0%	29%	43%	57%	0%	43%
2014 3	30%	50%	20%	10%	25%	75%	0%	25%	25%	75%	0%	25%	25%	75%	0%	25%
2014 2	60%	40%	0%	60%	17%	66%	17%	0%	17%	83%	0%	17%	20%	80%	0%	20%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	13%	67%	20%	-7%	23%	77%	0%	23%	58%	34%	8%	50%	58%	34%	8%	50%
2016 1	22%	74%	4%	18%	14%	76%	10%	4%	23%	73%	4%	19%	55%	45%	0%	55%
2015 3	19%	75%	6%	13%	22%	78%	0%	22%	45%	55%	0%	45%	46%	54%	0%	46%
2015 2					16%	58%	26%	-10%	53%	47%	0%	53%	40%	53%	7%	33%
2015 1	23%	71%	6%	17%	33%	67%	0%	33%	27%	66%	7%	20%	40%	60%	0%	40%
2014 3	8%	84%	8%	0%	31%	61%	8%	23%	10%	80%	10%	0%	27%	73%	0%	27%
2014 2	15%	85%	0%	15%	0%	100%	0%	0%	17%	75%	8%	9%	25%	67%	8%	17%

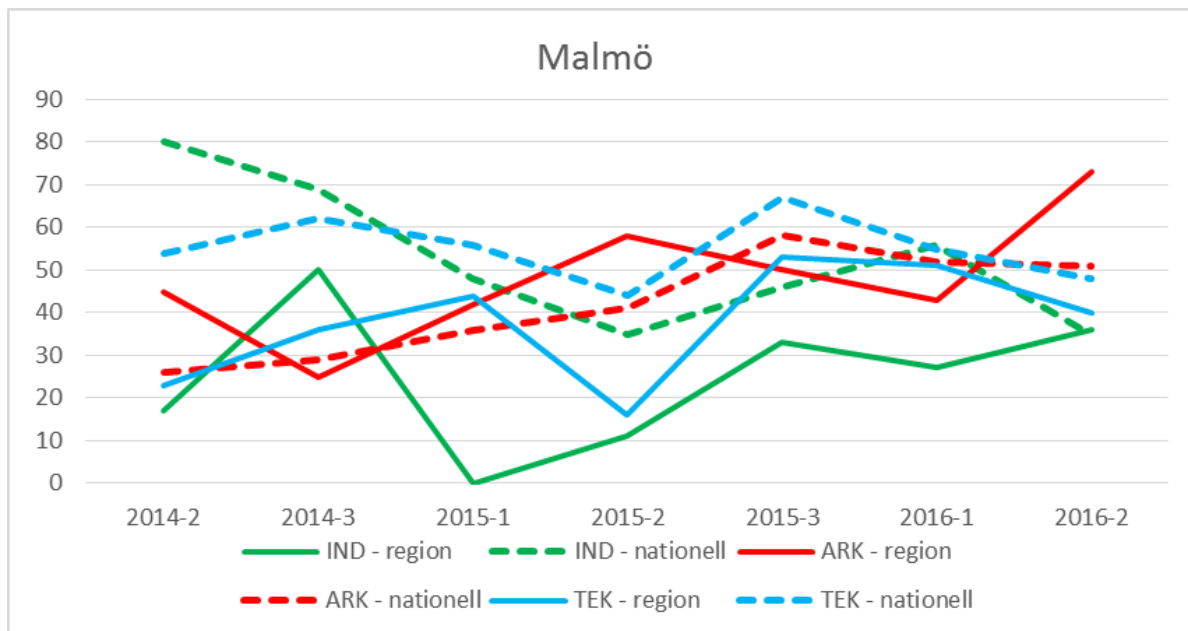
Södra Götaland, exklusive Malmö (Halland, Skåne, Blekinge)

Södra Götaland, exkl Malmö (Halland, Skåne, Blekinge)

	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	21%	72%	7%	14%	21%	79%	0%	21%	0%	83%	17%	-17%	25%	58%	17%	8%
2016 1	21%	72%	7%	14%	8%	77%	15%	-7%	27%	55%	18%	9%	18%	82%	0%	18%
2015 3	7%	80%	13%	-6%	14%	79%	7%	7%	25%	58%	17%	8%	8%	75%	17%	-9%
2015 2					10%	90%	0%	10%	22%	67%	11%	11%	33%	56%	11%	22%
2015 1	12%	88%	0%	12%	33%	67%	0%	33%	14%	86%	0%	14%	50%	50%	0%	50%
2014 3	14%	86%	0%	14%	57%	29%	14%	43%	0%	100%	0%	0%	80%	0%	20%	60%
2014 2	44%	56%	0%	44%	29%	71%	0%	29%	33%	45%	22%	11%	37%	63%	0%	37%
ARKITEKTER																
2016 2	53%	47%	0%	53%	56%	44%	0%	56%	40%	50%	10%	30%	27%	73%	0%	27%
2016 1	38%	54%	8%	30%	33%	67%	0%	33%	0%	100%	0%	0%	33%	67%	0%	33%
2015 3	38%	62%	0%	38%	18%	82%	0%	18%	40%	60%	0%	40%	0%	100%	0%	0%
2015 2					20%	70%	10%	10%	12%	88%	0%	12%	50%	50%	0%	50%
2015 1	30%	50%	20%	10%	42%	50%	8%	34%	14%	72%	14%	0%	17%	83%	0%	17%
2014 3	20%	80%	0%	20%	40%	60%	0%	40%	44%	56%	0%	44%	11%	89%	0%	11%
2014 2	33%	50%	17%	16%	40%	60%	0%	40%	50%	50%	0%	50%	25%	75%	0%	25%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	8%	92%	0%	8%	7%	93%	0%	7%	8%	92%	0%	8%	45%	55%	0%	45%
2016 1	16%	72%	12%	4%	17%	75%	8%	9%	30%	60%	10%	20%	52%	48%	0%	52%
2015 3	26%	58%	16%	10%	21%	74%	5%	16%	31%	61%	8%	23%	50%	50%	0%	50%
2015 2					13%	74%	13%	0%	46%	54%	0%	46%	54%	46%	0%	54%
2015 1	25%	69%	6%	19%	39%	55%	6%	33%	8%	92%	0%	8%	23%	77%	0%	23%
2014 3	17%	75%	8%	9%	18%	73%	9%	9%	30%	70%	0%	30%	30%	70%	0%	30%
2014 2	15%	77%	8%	7%	0%	100%	0%	0%	18%	82%	0%	18%	17%	83%	0%	17%

Malmö

Malmö																
	Orderutveckling								Personalutveckling							
	Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period				Senaste mätperioden				Förväntningar kommande period			
	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto	Bättre	Oför	Sämrre	Netto
INDUSTRIKONSULTER																
2016 2	42%	58%	0%	42%	36%	64%	0%	36%	22%	67%	11%	11%	56%	33%	11%	45%
2016 1	38%	62%	0%	38%	36%	55%	9%	27%	44%	56%	0%	44%	44%	56%	0%	44%
2015 3	25%	67%	8%	17%	33%	67%	0%	33%	44%	56%	0%	44%	40%	60%	0%	40%
2015 2					22%	67%	11%	11%	33%	45%	22%	11%	44%	45%	11%	33%
2015 1	33%	67%	0%	33%	0%	100%	0%	0%	33%	67%	0%	33%	33%	67%	0%	33%
2014 3	57%	43%	0%	57%	50%	50%	0%	50%	50%	50%	0%	50%	75%	0%	25%	50%
2014 2	14%	72%	14%	0%	17%	83%	0%	17%	14%	57%	29%	-15%	33%	67%	0%	33%
ARKITEKTER																
2016 2	64%	36%	0%	64%	73%	27%	0%	73%	91%	9%	0%	91%	82%	18%	0%	82%
2016 1	71%	22%	7%	64%	43%	57%	0%	43%	83%	17%	0%	83%	83%	17%	0%	83%
2015 3	58%	42%	0%	58%	50%	50%	0%	50%	33%	67%	0%	33%	40%	60%	0%	40%
2015 2					58%	42%	0%	58%	50%	50%	0%	50%	80%	20%	0%	80%
2015 1	50%	20%	30%	20%	50%	42%	8%	42%	14%	57%	29%	-15%	43%	57%	0%	43%
2014 3	29%	57%	14%	15%	25%	75%	0%	25%	17%	66%	17%	0%	43%	43%	14%	29%
2014 2	75%	12%	13%	62%	56%	33%	11%	45%	17%	83%	0%	17%	62%	38%	0%	62%
TEKNIKKONSULTER																
2016 2	47%	41%	12%	35%	40%	60%	0%	40%	53%	40%	7%	46%	73%	27%	0%	73%
2016 1	48%	43%	9%	39%	55%	41%	4%	51%	67%	28%	5%	62%	67%	33%	0%	67%
2015 3	50%	39%	11%	39%	58%	37%	5%	53%	77%	8%	15%	62%	71%	29%	0%	71%
2015 2					32%	52%	16%	16%	50%	29%	21%	29%	69%	31%	0%	69%
2015 1	43%	50%	7%	36%	44%	56%	0%	44%	50%	43%	7%	43%	79%	21%	0%	79%
2014 3	23%	69%	8%	15%	43%	50%	7%	36%	40%	40%	20%	20%	60%	40%	0%	60%
2014 2	23%	46%	31%	-8%	23%	77%	0%	23%	36%	55%	9%	27%	50%	50%	0%	50%

KOMMANDE RAPPORTER

Under 2016 publiceras även:

- Investeringsignalen. Oktober.
- Branschöversikten/Sector Review. December.

Läs också gärna Almeegas rapporter där chefekonomen Lena Hagman genom fakta och analyser rapporterar om tjänstesektorns betydelse för den svenska ekonomin. Rapporterna innehåller analyser och prognoser kring tjänstesektorns utveckling, vissa tjänstebranschers utveckling samt makroekonomiska analyser och prognoser.

- Tjänsteindikatorn: Publiceras fyra gånger per år, kvartalsvis
- Konjunkturindikatorn: Publiceras två gånger per år

För Almeegas rapporter, besök: almeqa.se under fliken politik och ekonomi.

KONTAKT

Information om Svenska Teknik&Designföretagens verksamhet lämnas av:

Magnus Höij, vd

Tel: +46 8 762 67 05

E-post: magnus.hojj@std.se

Branschstatistik och frågor om Investeringsignalen och övriga marknadsrapporter lämnas av:

David Cramér, marknadsanalytiker

Tel: +46 8 762 67 02

E-post: david.cramer@std.se

För andra frågor kring rapporter, pressmeddelanden eller kommunikation, kontakta:

Linnea Kvist, kommunikationschef

Tel: +46 8 762 66 21

E-post: linnea.kvist@std.se

Branschöversikter, Branschkommunikéer, analyser och tidigare upplagor av Investeringsignalen återfinns på www.std.se.

Kontakt:

David Cramér, marknadsanalytiker

tel: 08-762 67 02

epost: david.cramer@std.se

Magnus Höij, vd

tel: 08-762 67 05

epost: magnus.hojj@std.se

www.std.se

Svenska Teknik &
Designföretagen
● almeqa